

Frumvarp til laga

um breyting á lögum nr. 83/1993 um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum.

(Lagt fyrir Alþingi á 117. löggjafarþingi 1993-1994.)

1. gr.

Fyrri málsg. 1. gr. orðist svo:

Lög þessi gilda um störf sem löggildingu, leyfi eða aðra jafngilda viðurkenningu þarf til og falla undir tilskipanir 89/48/EBE eða 92/51/EBE sem samningurinn um Evrópska efnahagssvæðið nær til og kveða á um almennar reglur um gagnkvæma viðurkenningu á prófskírteinum vegna starfsmenntunar.

2. gr.

2. gr. orðist svo:

Ríkisborgarar í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins, svo og norrænir ríkisborgarar sem uppfylla skilyrði þessara tilskipana eða samninga sem falla undir 1. gr., eiga rétt á að gegna hér á landi starfi sem löggildingu, leyfi eða aðra jafngilda viðurkenningu þarf til, hvort heldur er sjálfstætt eða sem launþegar, með sömu skilmálum og gilda um íslenska ríkisborgara.

3. gr.

Fyrri málsg. 4. gr. orðist svo:

Ráðherra, sem í hlut á, getur með reglugerð veitt undanþágu frá ákvæðum í lögum að því er varðar ríkisfang, búsetu eða viðurkenningu á prófum að því leyti sem það er nauðsynlegt vegna skuldbindinga er felast í tilskipunum þeim eða samningum sem falla undir 1. gr.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Á 116. löggjafarþingi 1992 var lagt fram frumvarp til laga um gagnkvæma viðurkenningu á menntun ríkisborgara í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins og á Norðurlöndum til starfsréttinda á Íslandi. Samkvæmt frumvarpinu áttu lögin að gilda um störf sem löggildingu, leyfi eða aðra jafnsetta viðurkenningu þyrfti til og féllu undir tilskipanir sem samningurinn um Evrópska efnahagssvæðið nærði til án þess að tilskipanir væru sérstaklega nefndar.

Í meðferð þingsins var frumvarpinu breytt þannig að það tók aðeins til tilskipunar 89/48/EBE sem fjallar um almennt kerfi til viðurkenningar á prófskírteinum sem veitt eru að lokinni sérfræðimenntun og starfsþjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur að minnsta kosti í þrjú ár. Tilskipunin tók gildi innan Evrópubandalagsins í ársbyrjun 1991.

Í júní 1992 samþykkti Evrópubandalagið tilskipun 92/51/EBE sem fjallar um annað almennt kerfi til viðurkenningar á starfsmenntun og starfsþjálfun til viðbótar tilskipun 89/48/EBE. Þessi nýja tilskipun tekur til starfa sem krefjast starfsþjálfunar og menntunar á framhaldsskólastigi eða háskólastigi og tekur skemmri tíma en þrjú ár og tekur hún gildi í júní á þessu ári. Tilskipunin er hluti EES viðbótarpakkans sem gert er ráð fyrir að taki gildi 1. júlí n.k. Það er því þörf á að breyta lögum nr. 83/1993 um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum fyrir vorið þannig að þau taki einnig til þessarar síðarnefndu tilskipunar með þeim hætti sem hér er gert ráð fyrir.

Með lögum nr. 83/1993 um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum var ákveðið að menntamálaráðuneytið skyldi sjá um að samræma framkvæmd þeirrar tilskipunar og samninga sem féllu undir 1. gr. Þetta frumvarp gerir ráð fyrir því að menntamálaráðuneytinu verði einnig falið að sjá um og samræma framkvæmd tilskipunar 92/71/EBE.

Til frekari skýringar fara hér á eftir almennar athugasemdir sem fylgdu frumvarpinu sem lagt var fram á 116. löggjafarþingi.

Frumvarp þetta er sniðið eftir dönsku frumvarpi um sama efni sem danska þingið samþykkti í maí 1991. Auk þess er stuðst við frumvarp til laga um starfsréttindi norrænna ríkisborgara sem lagt var fyrir Alþingi á 115. löggjafarþingi 1991-1992 en hlaut ekki afgreiðslu.

Markmiðið með frumvarpinu er í fyrsta lagi að koma tilskipun 89/48/EBE, sjá fylgiskjal 1, til framkvæmda en hún fjallar um almennar reglur um gagnkvæma viðurkenningu á prófskírteinum vegna menntunar er veitir starfsréttindi að loknu þriggja ára námi á æðra skólastigi og í öðru lagi að afla heimildar til að koma í framkvæmd hliðstæðum reglum sem EB samþykkti nýlega og taka til prófskírteina sem tilskipun 89/48/EBE tekur ekki til svo og sambærilegum samningum sem samþykktir hafa verið af Norðurlandaráði og staðfestir af stjórnvöldum norrænna ríkja, sjá fylgiskjöl 2 og 4. Hinn 29. ágúst 1990 samþykkti Norðurlandaráð hliðstæðan samning sem gildir fyrir ríkisborgara á Norðurlöndum. Samningurinn var undirritaður í Kaupmannahöfn 24. október 1990. Þá hefur að undanförmu verið unnið að því á vegum Norðurlandaráðs að undirbúa samning hliðstæðan þeim sem nýlegar var samþykktur af EB og áður er vikið að. Þar eð þessar tilskipanir og samningar eru nátengdir þykir rétt að fá heimild með einni löggjöf til að framfylgja þeim.

Með samþykkt tilskipunar 89/48/EBE hefur EB horfið frá því að samræma menntun og starfsþjálfun til undirbúnings einstökum afmörkuðum störfum. Af tilskipunum um gagnkvæma viðurkenningu á prófskírteinum fyrir einstakar starfsstéttir má nefna lækna, hjúkrunarfræðinga, tannlækna, ljósmæður, lyfjafræðinga, dýralækna og arkitekta. Heimild til að stunda eitthvert þeirra starfa sem hér um ræðir í öðru landi um starfið sé fullnægt Tilskipun 89/48/EBE gildir ekki um þessi störf.

Með framkvæmd þeirra tilskipana og samninga sem hér um ræðir verður það auðveldara heldur en nú er fyrir íslenska ríkisborgara að fá heimild til að starfa í einhverju öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins eða á Norðurlöndum.

Lagt er til að menntamálaráðuneytinu verði falið að framfylgja nefndum tilskipunum og samningum og mun það þá gefa út nánari reglur um einstaka þætti framkvæmdarinnar. Gert er ráð fyrir að haft verði náið samstarf við aðila vinnumarkaðarins um meðferð og afgreiðslu umsókna útlendinga um heimild til að mega stunda starf hér á landi.

Tilskipunin tekur aðeins til löggiltra starfa í ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins. Samkvæmt 1. gr. tilskipunarinnar er um að ræða lögverndað starf ef þess er krafist í lögum eða með ákvörðun hlutaðeigandi stjórnvalds að til þess að mega stunda starfið þurfi viðkomandi að hafa skírteini er votti að hann hafi lokið tilskilinni menntun og starfsþjálfun.

Þar eð tilskipunin fjallar aðeins um lögverndað störf verða það ekki mörg störf hér á landi sem hún tekur til, sjá fylgiskjal 3. Það ber þó að hafa í huga að hugtakið æðra skólastig hefur ekki verið skilgreint almennt af EB og er það því ákvörðun hvers lands fyrir sig hvornig það er skilgreint og til hvaða starfa tilskipunin tekur.

Þau fylgiskjöl sem vitnað er til í tilvitnuninni hér að ofan fylgja hér með og auk þess tilskipun 92/51/EBE sem fylgiskjal 5.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Í greinina er bætt inn orðunum eða 92/51/EBE þannig að með þessari breytingu taka löggin til starfa sem falla undir tilskipunina 89/47/EBE og einnig starfa sem falla undir tilskipun 91/51/EBE. Önnur ákvæði greinarinnar standa óbreytt.

Um 2. og 3. gr.

Á þessum greinum er aðeins gerð orðalagsbreyting til samræmis við breytingu á 1. gr. laganna.

Um 4. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Fylgiskjal 1.**TILSKIPUN RÁÐSINS**

frá 21. desember 1988

um almennt kerfi til viðurkenningar á prófskírteinum sem veitt eru að lokinni sérfræðimenntun og starfsþjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur að minnsta kosti í þrjú ár

(89/48/EBE)

RÁÐ EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 49., 57. (1. mgr.) og 66. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,í samvinnu við Evrópuþingið ⁽²⁾,með hliðsjón af álitni efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Eitt af markmiðum bandalagsins er samkvæmt c-lið 3. gr. sáttmálans að afnema höft á frelsi til flutninga fólks og þjónustu milli aðildarríkja. Þetta þýðir meðal annars að ríkisborgarar í aðildarríkjunum geta lagt stund á starfsgrein sína, á eigin vegum eða annarra, í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi.

Þau ákvæði sem ráðið hefur hingað til samþykkt og eru grundvöllur að gagnkvæmri viðurkenningu aðildarríkja á prófskírteinum fyrir æðra nám ná aðeins til fáeinna starfsgreina. Búið er að setja svipaðar reglur í öllum aðildarríkjum um námskröfur og lengd náms og þjálfunar sem krafist er til þess að öðlast starfsréttindi í þessum greinum eða samræma lágmarkskröfur sem þörf er á til að koma á kerfi til gagnkvæmrar viðurkenningar á prófskírteinum í tilteknum starfsgreinum.

⁽¹⁾ Stjórnartíð. EB nr. C 217, 28. 8. 1985 bls. 3 og Stjórnartíð. EB nr. C 143, 10. 6. 1986, bls. 7.

⁽²⁾ Stjórnartíð. EB nr. C 345, 31. 12. 1985, bls. 80 og Stjórnartíð. EB nr. C 309, 5. 12. 1988.

⁽³⁾ Stjórnartíð. EB nr. C 75, 3. 4. 1986, bls. 5.

Önnur aðferð við viðurkenningu á prófskírteinum ætti líka að koma til, í því skyni að verða fljótt við óskum ríkisborgara sem búa í bandalagslöndunum og hafa hlotið prófskírteini við lok sérfræðimenntunar og starfsþjálfunar í öðru ríki en því sem þeir ætla að stunda starfsgrein sína í, svo að þeir sem þess óska geti lagt stund á alla þá starfsemi sem í gistiríkinu er háð því að lokið hafi verið æðra námi og þjálfun til undirbúnings, enda hafi sá hinn sami hlotið vitnisburð um fullnægjandi undirbúning til starfars í öðru aðildarríki að loknu minnst þriggja ára námi.

Hægt er að ná þessu markmiði með því að innleiða almennt kerfi til viðurkenningar á prófskírteinum sem veitt eru að lokinni sérfræðimenntun eða starfsþjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur að minnsta kosti í þrjú ár.

Aðildarríkin eiga þess kost að ákveða lágmarkskröfur um menntun og hæfi fyrir starfsgreinar hafi bandalagið ekki gert slíkt, með það að markmiði að tryggja að sem best þjónusta verði veitt á þeirra yfirráðasvæði. Þau geta þó ekki, án þess að brjóta í bága við kvaðir 5. gr. sáttmálans, krafist þess af ríkisborgara í aðildarríki að hann verði sér úti um þá menntun og hæfi sem þau viðurkenna yfirleitt einungis með tilvísan til eigin menntakerfis, hafi hlutaðeigandi aðili þegar öðlast þessa menntun og hæfi í heild eða að hluta í öðru aðildarríki. Gistiríki sem hafa lögvermdaðar starfsgreinar verða af þessum sökum að taka tillit til mennt-

unar og hæfis sem áunnin eru í öðru aðildarríki og ákveða hvort sú menntun og hæfi svári til þess sem hlutaðeigandi aðildarríki krefst.

Samstarf milli aðildarríkja er við hæfi til að auðvelda þeim að fara eftir þessum skuldbindingum. Skipuleggja þarf leiðir til koma slíku samstarfi á .

Skilgreina ætti hugtakið „lögvernduð starfsemi“ á þann hátt að það taki mið af mismunandi þjóðfélagslegum aðstæðum í aðildarríkjunum. Hugtakið ætti ekki að ná eingöngu yfir þá starfsemi þar sem aðgangur er háður prófskríteini heldur einnig yfir starfsemi sem fellur undir sérstakt starfsheiti og engin aðgangshöft eru bundin við þegar um er að ræða fólk sem hefur tiltekna menntun og hæfi. Fagsamtök og -félög sem veita meðlimum sínum rétt til téðra starfsheita og eru viðurkennd af opinberum yfirvöldum geta ekki vikist undan því með skirskotun til stöðu sinnar að fyrirkomulagi því sem kveðið er á um í þessari tilskipun verði beitt.

Einnig er nauðsynlegt að kveða nánar á um hvers konar starfsreynslu eða aðlögunartíma gistiríkið kann að krefjast af viðkomandi aðila til viðbótar við prófskríteini af æðra skólastigi, þegar menntun og hæfi hlutaðeigandi samræmast ekki því sem mælt er fyrir um í innlendum ákvæðum.

Hæfnispróf getur komið í stað aðlögunartíma. Hvorutveggja er ætlað að bæta núverandi ástand hvað gagnkvæma viðurkenningu prófskríteina milli aðildarríkja áhrærir og þannig stuðla að óheftum flutningum fólks innan bandalagsins. Tilgangur þeirra er að meta hæfni farandlaunþega, sem þegar hefur hlotið starfsþjálfun í öðru aðildarríki, til að aðlagast nýju starfsumhverfi. Frá sjónarhóli farandlaunþegans hefur hæfnisprófið þann jákvæða kost að það stytir þjálfunartímann. Æskilegt væri að valið milli aðlögunartíma og hæfnisprófs gæti verið í hendi farandlaunþegans. Eðli sumra starfsgreina er þó slíkt að heimila verður aðildarríkjunum að fyrirskipa annaðhvort aðlögunartímann eða prófið undir vissum kringumstæðum. Mismunur á réttarkerfum aðildarríkja réttlætir sérstök ákvæði þar sem prófskríteini, vottorð eða annar formlegur vitnisburður um menntun og hæfi á sviði laga sem gefin eru út af upprunaríkinu ná alla jafna ekki yfir þá lagabekkingu sem krafist er í gistiríkinu á hliðstæðu lagasviði.

Almenna kerfinu til viðurkenningar á prófskríteinum fyrir æðri menntun er hvorki ætlað að breyta reglum, að meðtöldum síðareglum starfsgreina sem gilda um alla þá sem leggja stund á starfsgrein á yfirráðasvæði aðildarríkis né undanskilja farandlaunþega frá þessum reglum. Því kerfi er

ætla að mæla fyrir um viðeigandi fyrirkomulag til að tryggja að farandlaunþegar hlíti starfsreglum sem gilda í gistiríkinu.

Í l. mgr. 49. gr. , 57. og 66. gr. sáttmálans er bandalaginu veitt heimild til að samþykkja þau ákvæði sem nauðsynleg eru til stofnunar og starfrækslu slíks kerfis.

Almenna kerfið til viðurkenningar á prófskríteinum fyrir æðri menntun skerðir á engan hátt gildi 4. mgr. 48. gr. og 55. gr. sáttmálans.

Slíkt kerfi eflir og styrkir rétt ríkisborgara í bandalaginu til að nota starfsfærni sína þar sem þeir kjósa, með því að auðvelda þeim að starfa í því aðildarríki sem þeir sjálfir kjósa.

Endurskoða ætti kerfið þegar það hefur verið í gildi um tiltekinn tíma til að meta hversu skilvirkt það er og kanna hvernig megi bæta það og vikka gildissvið þess.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) prófskríteini: öll skirteini, vottorð eða annar vitnisburður um formlega menntun og hæfi eða safn slíkra skirteina, vottorða eða annars vitnisburðar:
- sem gefin hafa verið út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki sem til þess hefur verið nefnt í samræmi við lög og stjórnsýslufyrirmæli;
 - sem sanna að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið æðra námi sem staðið hefur í minnst þrjú ár eða samsvarandi tíma hafi verið um hlutanám að ræða við háskóla eða æðri menntastofnun eða aðra stofnun á svipuðu stigi og hefur eftir atvikum lokið starfsþjálfun sem krafist er til viðbótar náminu,
 - sem sanna að handhafi búi yfir þeirri sérhæfðu menntun og hæfi sem krafist er til að hann geti tekið upp starf í lögverndaðri starfsgrein í aðildarríkinu,

að því tilskildu að hann hafi hlotið þá menntun og þjálfun sem skirteinin, vottorðin eða vitnisburðurinn um formlega menntun og hæfi greina frá aðallega innan bandalagsins, eða hlutaðeigandi búi yfir þriggja ára starfsreynslu sem vottfest er af aðildarríkinu sem tók gilt prófskríteini, vottorð eða annan vitnisburð um formlega menntun og hæfi frá landi utan bandalagsins.

Eftirfarandi skal metið til jafns við prófskríteini í skilningi fyrstu undirgreinar: öll prófskríteini, vottorð eða

annar vitnisburður um formlega menntun og hæfi, eða safn slíkra prófskírteina, vottorða eða annars vitnisburðar sem gefinn er út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki, ef þau eru gefin út að lokinni menntun og þjálfun sem veitt er í bandalaginu og viðurkennd af lögbæru yfirvaldi í því aðildarríki sem jafngild og veita að auki rétt til að hefja og stunda starf í lögverndaðri starfsgrein í því aðildarríki;

b) gistiríki: hvert það aðildarríki þar sem ríkisborgari í aðildarríki sækist eftir að leggja stund á starfsgrein sem er lögvernduð, annað en ríkið þar sem hann tók próf eða hóf fyrst að stunda viðkomandi starfsgrein;

c) lögvernduð starfsgrein: lögvernduð starfsemi eða starfsemi á tilteknu sviði sem telst til þeirrar starfsgreinar í aðildarríki;

d) lögvernduð starfsemi: sú starfsemi sem í aðildarríki er beint eða óbeint háð því samkvæmt ákvæðum í landslögum og stjórnsýslufyrirmælum að viðkomandi hafi lokið tilteknu prófi áður en hann hefur störf í greininni. Eftirfarandi telst að leggja stund á lögverndaða starfsemi:

— þegar starfsemi er iðkuð undir starfsheiti sem þeir einir mega bera sem hlotið hafa til þess prófskírteini sem lýtur lögum eða stjórnsýslufyrirmælum,

— þegar starfsemi er iðkuð í heilbrigðiskerfinu og þóknun og/eða endurgreiðsla fyrir slíka starfsemi er að tryggingalögum háð því skilyrði að hlutaðeigandi hafi til þess prófskírteini.

Í þeim tilvikum sem ekki heyra undir fyrstu undirgrein skal starfsemi teljast lögvernduð ef hún er stunduð af félagsmönnum í samtökum eða félögum sem hafa það meðal annars að markmiði að stuðla að og viðhalda gæðakröfum í viðkomandi starfsstétt og hafa til þess fengið sérstaka útnefningu aðildarríkis og :

— veita félagsmönnum sínum viðurkenningu,

— tryggja að meðlimirnir virði þær siðareglur starfsgreinar sem þau mæla fyrir um, og

— veitir þeim rétt til að bera starfsheiti eða nafnbót eða að njóta góðs af þeirri stöðu sem slíku starfsheiti eða nafnbót fylgir.

Í viðaukanum er ófullkominn listi yfir samtök og félög sem við samþykkt þessarar tilskipunar uppfylla skilyrði annarrar undirgreinar. Hvenær sem aðildarríki veitir samtökum eða félögum viðurkenningu þá sem um getur í annarri undirgrein skal það tilkynnt fram-

kvæmdastjórninni sem birtir upplýsingar þar að lútandi í *Stjórnartíðindum Evrópubandalagsins*.

e) starfsreynsla: raunveruleg og lögmæt iðkun viðkomandi starfsgreinar í aðildarríki;

f) aðlögunartími: iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í gistiríki undir eftirliti aðila sem viðurkenndur er hæfur í þeirri starfsgrein, auk hugsanlega frekari þjálfunar. Sá tími sem unninn er undir eftirliti skal metinn. Nánari reglur um aðlögunartíma og mat á honum svo og á stöðu farandlaunþega, sem er undir eftirliti, skulu ákveðnar af lögbæru yfirvaldi í gistiríkjunum;

g) hæfnispróf: prófun á fagþekkingu umsækjanda, lagt fyrir af lögbæru yfirvaldi í gistiríki með það fyrir augum að meta hæfni umsækjanda til að iðka lögverndaða starfsgrein í því aðildarríki.

Til þess að hægt sé að leggja prófið fyrir skulu lögbær yfirvöld taka saman skrá yfir þær greinar sem, að gerðum samanburði á þeim hluta úr námi umsækjanda og námskröfum í aðildarríkinu, ekki hefur verið fjallað um samkvæmt því prófskírteini eða öðrum vitnisburði um formlega menntun og hæfi sem umsækjandi hefur undir höndum.

Miða verður hæfnisprófið við þá staðreynd að umsækjandinn er fullgildur fagmaður í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hann kemur frá. Það verður að ná yfir greinar sem teknar eru með í áðurnefnda skrá og nauðsynlegt er að kunna skil á til þess að geta iðkað þá starfsgrein í gistiríkinu. Enn fremur má prófið reyna á þekkingu á reglum sem gilda um viðkomandi starfsemi í gistiríkinu. Lögbær yfirvöld í aðildarríkinu ákveða frekari notkun hæfnisprófsins með fullu tilliti til laga bandalagsins.

Staða umsækjanda er æskir að undirbúa sig fyrir hæfnispróf í gistiríki skal ákveðin af lögbærum yfirvöldum í því ríki.

2. gr.

Tilskipun þessi gildir um sérhvern ríkisborgara aðildarríkis sem æskir þess að leggja stund á lögverndaða starfsgrein í gistiríki á eigin vegum eða annarra.

Tilskipun þessi skal ekki ná til starfsgreina sem eru viðfangsefni annarrar tilskipunar um fyrirkomulag gagnkvæmrar viðurkenningar aðildarríkja á prófskírteinum.

3. gr.

Þegar iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í aðildarríki er háð því að viðkomandi aðili hafi prófskírteini, getur lögbært yfirvald ekki neitað ríkisborgara aðildarríkis um heimild til að hefja eða stunda þá starfsemi með sömu skilyrðum og eigin ríkisborgarar og borið við vanhæfni hans:

- a) ef umsækjandi hefur undir höndum prófskírteini sem krafist er í öðru aðildarríki til að leggja stund á viðkomandi starfsgrein þar, enda hafi prófskírteinið verið gefið út í aðildarríki, eða
- b) ef umsækjandinn hefur lagt stund á viðkomandi starfsgrein í fullu starfi í tvö ár á undangengnum tíu árum í öðru aðildarríki sem ekki lögverndar starfsgreinina samkvæmt skilningi c-liðar 1. gr. og fyrstu undirgreinar d-liðar 1. gr. og hefur undir höndum eitt eða fleiri vottorð um menntun og hæfi:

- sem gefin hafa verið út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki sem tilnefnt hefur verið í samræmi við ákvæði í lögum og stjórnsýslufyrirmælum þess ríkis,
- sem sýna að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið æðri menntun sem staðið hefur í að minnsta kosti þrjú ár eða sambærilegan tíma hafi verið um hlutanám að ræða, við háskóla eða æðri menntastofnun eða aðra stofnun á sama stigi í aðildarríki og hefur, þar sem um slíkt er að ræða, lokið starfsþjálfun sem krafist er til viðbótar við námið og
- sem sýna að handhafi hafi hlotið lögmætan undirbúning til að stunda starfsgrein sína.

Eftirfarandi skal metið til jafns við þann formlega vitnisburð um menntun og hæfi sem um getur í fyrstu undirgrein: sérhver formlegur vitnisburður um menntun og hæfi eða safn slíks vitnisburðar sem gefinn er út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki ef hann er veittur að lokinni þjálfun sem sótt er innan bandalagsins og viðurkennd er sem jafngild, þó að því tilskildu að öðrum aðildarríkjum og framkvæmdastjórninni hafi verið tilkynnt um þessa viðurkenningu.

4. gr.

1. Þrátt fyrir 3. gr., geta gistiríki einnig krafist þess að umsækjandi:

- a) leggi fram vitnisburð um starfsreynslu þar sem náms- og þjálfunartíminn sem umsóknin greinir frá, svo sem mælt er fyrir um í a- og b-lið 3. gr., er að minnsta kosti einu ári skemmri en krafist er í gistiríkinu. Komi til þessa má starfsreynsla sú sem krafist er:
 - eigi vera lengri en tvisvar sinnum sá tími sem upp á vantar í menntun og þjálfun ef það sem krafist er lýtur að æðri menntun og/eða þjálfunartíma undir handleiðslu fagmanns og lýkur með prófi,

- eigi vera lengri en sá tími sem upp á vantar ef hann lýtur að fagþjálfun sem viðkomandi hefur áunnið sér með aðstoð fullmenntaðs félagsmanns úr starfsgreininni.

Ef um er að ræða prófskírteini í skilningi síðustu undirgreinar a-liðar 1. gr. skal lengd menntunar og þjálfunar sem metin er á sama stigi ákvarðast út frá menntun og þjálfun samkvæmt fyrstu undirgrein a-liðar 1. gr.

Þegar þessum ákvæðum er beitt verður að taka tillit til þeirrar starfsreynslu sem getið er í b-lið 3. gr.

Ekki má í neinu tilviki krefjast lengri starfsreynslu en sem nemur fjórum árum;

- b) ljúki aðlögunartíma sem varir ekki lengur en þrjú ár eða taki hæfnispróf:

- ef menntun og þjálfun sem viðkomandi hefur hlotið í samræmi við a- og b-liði 3. gr. er verulega frábrugðin þeim kröfum sem gerðar eru í gistiríkinu, eða
- ef starfsgrein sem er lögvernduð í gistiríkinu og vikið er að í a-lið 3. gr. nær til einnar eða fleiri lögverndaðrar starfsemi sem tilheyrir ekki starfsgreininni sem lögverndar nýtur í upprunarríki umsækjanda eða aðildarríkinu sem hann kemur frá og sá munur sem fyrir hendi er samsvarar tiltekinni menntun eða þjálfun sem krafist er í gistiríkinu og nær til þátta sem eru verulega frábrugðin því sem að baki prófskírteini umsækjanda liggur, eða
- ef starfsgrein sem er lögvernduð í gistiríkinu og vikið er að í b-lið 3. gr., nær til einnar eða fleiri lögverndaðrar starfsemi sem tilheyrir ekki starfsgreininni sem umsækjandi stundar í upprunarríki sínu eða aðildarríkinu sem hann kemur frá og sá munur sem fyrir hendi er samsvarar tiltekinni menntun og þjálfun sem krafist er í gistiríkinu og nær til þátta sem eru verulega frábrugðin því sem að baki prófskírteini umsækjanda liggur.

Ef gistiríkið færir sér þetta í nyt, verður að gefa umsækjandanum færi á að velja milli aðlögunartíma og hæfnisprófs. Þrátt fyrir þessa meginreglu getur gistiríkið kveðið á um annaðhvort aðlögunartíma eða hæfnispróf ef um er að ræða starfsgreinar þar sem nákvæm þekking á landslögum er nauðsynleg og þar sem ráðgjöf eða aðstoð í tengslum við landslög er mikilvægur og stöðugur þáttur starfseminnar. Hyggist gistiríki beita slíkum fráviksreglum fyrir aðrar starfsgreinar þar sem umsækjanda er gefinn kostur á að velja, skal tilhögun sú sem mælt er fyrir um í 10. gr. gilda.

2. Gistiríki geta þó ekki beitt ákvæðum a- og b-liða 1. gr. hverju á eftir öðru.

5. gr.

Með fyrirvara um 3. og 4. gr., getur gistiríki heimilað umsækjanda, í því skyni að aðlagast betur starfsumhverfi í viðkomandi ríki, að taka til jafns við aðra þann hluta sérfræðimenntunar og starfsþjálfunar sem hann hefur ekki hlotið í upprunaríki sínu eða í ríkinu sem hann kemur frá og fólgin er í verklegri þjálfun undir handleiðslu kunnáttumanns í starfsgreininni.

6. gr.

1. Krefji lögbært yfirvald í gistiríki þann sem æskir að hefja störf í lögverndaðri starfsgrein um meðmæli eða yfirlýsingu um að hann hafi ekki orðið gjaldþrota, eða frestar eða bannar iðkun þeirrar starfsgreinar vegna alvarlegra ávirðinga í starfi eða vegna afbrots, skal það ríki taka sem fullgilda sönnun, að því er varðar ríkisborgara aðildarríkja sem æskja þess að leggja stund á þá starfsgrein á yfirtáðasvæði þess, framvisun skjala sem lögbær yfirvöld í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá og votta að þessi skilyrði hafi verið uppfyllt.

Gefi lögbær yfirvöld í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá ekki út þau skjöl sem um getur í fyrstu undirgrein, skal eiðsvarin yfirlýsing koma í stað þeirra — eða þar sem engin ákvæði eru til um eiðsvarnar yfirlýsingar, drengskaparheit — sem viðkomandi gefur frammi fyrir þar til bæru yfirvaldi á sviði dómgæslu eða stjórnsýslu eða eftir atvikum lögbókanda eða þar til bæri stofnun í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem viðkomandi kemur frá, umrætt yfirvald eða lögbókandi skal gefa út vottorð sem staðfestir áreiðanleika yfirlýsingarinnar eða drengskaparheitsins.

2. Ef lögbært yfirvald í gistiríki krefst þess af eigin ríkisborgurum sem æskja þess að hefja eða stunda störf í lögverndaðri starfsgrein að þeir leggi fram vottorð um líkamlegt og andlegt heilbrigði þeir yfirvaldi að taka sem fullgilda sönnun framvisun á skjalinu sem krafist er í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá.

Ef upprunaríkið eða aðildarríkið sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá gerir engar slíkar kröfur til þeirra sem æskja þess að hefja störf í umræddri starfsgrein ber gistiríkinu að taka við vottorði frá slíkum ríkisborgurum sem lögbært yfirvald í því ríki hefur gefið út og er sambærilegt við vottorð sem gistiríkið gefur út.

3. Lögbær yfirvöld í gistiríki geta farið fram á það að skjölin og vottorðin sem um getur í 1. og 2. mgr. séu lögð fram eigi síðar en þremur mánuðum frá útgáfudegi þeirra.

4. Ef lögbært yfirvald í gistiríki fer fram á það að þarlendir ríkisborgarar sem æskja þess að hefja störf í lögverndaðri starfsgrein sverji eiða eða gefi drengskaparheit og þar sem

eiðurinn eða heitið er þess eðlis að ríkisborgarar annarra aðildarríkja geta ekki nýtt það skal aðildarríkið tryggja að viðeigandi og jafngilt form til eiðtökunnar sé í boði fyrir hlutaðeigandi einstakling.

7. gr.

1. Lögbær yfirvöld í gistiríkjum skulu viðurkenna réttindi ríkisborgara í aðildarríkjum, sem uppfylla skilyrði til að hefja störf í lögverndaðri starfsgrein til að bera það starfsheiti í gistiríkinu sem starfsgreininni ber.

2. Lögbær yfirvöld í gistiríkjum skulu viðurkenna réttindi ríkisborgara í aðildarríkjum sem uppfylla skilyrði til að hefja störf í lögverndaðri starfsgrein í landi þeirra, til að nota lögmatan námstítil sinn eða, eftir því sem við á, skammstöfun á honum sem er notuð í upprunaríki þeirra eða aðildarríkinu sem þeir koma frá, á máli þess ríkis. Gistiríki geta krafist þess að titilinum fylgi upplýsingar um heiti og staðsetningu stofnunarinnar eða prófanefndarinnar sem veitti hann.

3. Ef samtök eða félag í gistiríki sem getið er um í d-líð 1. gr. veitir starfsgrein lögvernd skal borgurum annarra aðildarríkja einvörðungu heimilt að nota starfsheitið eða skammstöfunina sem téð félag eða samtök veita, gegn félagsaðild.

Ef samtökin eða félagið gera ákveðin hæfisskilyrði að forsendum fyrir félagsaðild mega þau aðeins beita þeirri reglu gagnvart borgurum annarra aðildarríkja í samræmi við þessa tilskipun, einkum 3. og 4. gr hennar, enda hafi þeir undir höndum fullgild prófskírteini samkvæmt skilningi a-liðar 1. gr. tilskipunarinnar eða formlegan vitnisburð um menntun og hæfi samkvæmt b-lið 3. gr.

8. gr.

1. Gistiríkið skal taka vottorð og skjöl sem gefin eru út af lögbærum yfirvöldum í aðildarríkjum sem fullgilda sönnun þess að sá sem sækir um heimild til að leggja stund á viðkomandi starfsgrein fullnægi þeim skilyrðum sem sett eru í 3. og 4. gr.

2. Taka skal fyrir umsókn um starf í lögverndaðri starfsgrein svo skjótt sem verða má og skulu lögbær yfirvöld í gistiríkinu greina frá rökstuddri niðurstöðu eigi síðar en fjórum mánuðum eftir að hlutaðeigandi aðili hefur lagt fram öll viðeigandi skjöl. Fáist ekki niðurstaða eða sé hún öndverð óskum umsækjanda, skal honum gert kleift að áfrýja til dómstóls í samræmi við ákvæði landslaga.

9. gr.

1. Aðildarríkin skulu tilnefna lögbært yfirvald sem hefur umboð til að veita viðtöku umsóknum og taka þær ákvarðanir sem um getur í þessari tilskipun, innan þess tíma sem kveðið er á um í 12. gr.

Pau skulu koma þessum upplýsingum á framfæri við hin aðildarríkin og framkvæmdastjórnina.

2. Aðildarríkin skulu tilnefna þann aðila sem ábyrgur er fyrir samræmingu á starfsemi þeirra yfirvalda sem getið er um í 1. mgr. og tilkynna það hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni. Hlutverk hans skal vera að stuðla að því að tilskipun þessari sé beitt á sama hátt í öllum hlutað-eigandi starfsgreinum. Skipa skal samræmingarhóp á vegum framkvæmdastjórnarinnar sem þeir aðilar sem tilnefndir hafa verið af aðildarríkjunum eða fulltrúar þeirra eiga sæti í og skal hann lúta formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar.

Starf þessa hóps skal vera :

- að auðvelda framkvæmd þessarar tilskipunar,
- að safna saman upplýsingum sem að gagni mega koma við beitingu hennar í aðildarríkjunum.

Framkvæmdastjórnin getur haft samráð við samræmingarhópinn um fyrirhugaðar breytingar á fyrirkomulaginu.

3. Aðildarríkin skulu gera ráðstafanir til að veita nauðsynlegar upplýsingar um viðurkenningu prófskírteina á grundvelli þessarar tilskipunar. Upplýsingamiðstöð sú um viðurkenningu prófskírteina og námstíma er sett var á stofn með ályktun ráðsins og menntamálaráðherranna hinn 9. febrúar 1976⁽¹⁾ getur veitt aðstoð í þessu sambandi og, eftir því sem við á, viðkomandi fagsamtök eða -félög. Framkvæmdastjórnin skal hafa forgöngu um þróun og samræmingu á miðlun þessara upplýsinga.

10. gr.

1. Ef aðildarríki hyggst ekki, samkvæmt þriðja málslíð annarrar undirgreinar b-liðar 1. mgr. 4. gr., heimila umsækjendum að velja á milli aðlögunartíma og hæfnisprófs hvað varðar starfsgrein í skilningi tilskipunar þessarar, skal það þegar í stað senda framkvæmdastjórninni drög að hlutað-eigandi ákvæði sem það hyggst beita. Það skal jafnframt gera framkvæmdastjórninni grein fyrir ástæðum þess að nauðsynlegt er talið að setja slíkt ákvæði.

Framkvæmdastjórnin skal þegar í stað tilkynna hinum aðildarríkjunum um öll slík drög sem henni berast; hún getur einnig ráðfært sig við samráðshópinn sem getið er í 2. mgr. 9. gr. um drögin.

2. Með fyrirvara um rétt framkvæmdastjórnarinnar og hinna aðildarríkjanna til að tjá sig um uppkastið getur aðildarríkið samþykkt ákvæðið að því tilskildu að framkvæmdastjórnin hafi eigi tekið ákvörðun um hið gagnstæða innan þriggja mánaða.

3. Komi fram ósk um slíkt frá aðildarríki eða framkvæmdastjórninni skulu aðildarríki tafarlaust senda þeim endanlegan texta ákvæðis sem sett er með beitingu þessarar greinar.

11. gr.

Þegar sá tími rennur út sem kveðið er á um í 12. gr., skulu aðildarríkin, á tveggja ára fresti, senda framkvæmdastjórninni skýrslu um framkvæmd þess fyrirkomulags sem upp er tekið.

Jafnframt því sem skýrslan fjallar almennt um málið, skal hún einnig veita tölfræðilegt yfirlit fyrir ákvarðanir sem teknar hafa verið og lýsa þeim vanda sem upp kann að koma við beitingu tilskipunarinnar.

12. gr.

Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að fara að tilskipun þessari innan tveggja ára frá birtingu hennar⁽²⁾. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Aðildarríkin skulu sjá til þess að framkvæmdastjórninni berist helstu ákvæði úr landslögum sem samþykkt verða um málefni sem tilskipun þessi nær til.

13. gr.

Eigi síðar en fimm árum eftir þann dag sem tiltekinn er í 12. gr. skal framkvæmdastjórnin upplýsa Evrópuþingið og ráðið um framkvæmd almenna fyrirkomulagsins til viðurkenningar á prófskírteinum sem veitt eru að lokinni starfsmenntun eða þjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur að minnsta kosti í þrjú ár.

Framkvæmdastjórnin skal af þessu tilefni, og eftir að hún hefur leitað ráða svo sem nauðsynlegt er, segja hvaða breytinga sé þörf á fyrirkomulaginu. Á sama tíma skal framkvæmdastjórnin, eftir því sem við á, leggja fram tillögur sínar um endurbætur á fyrirkomulaginu er stuðli að því að draga enn frekar úr höftum á frelsi til flutninga, á staðfesturétti og rétti til að veita þjónustu gagnvart þeim sem tilskipun þessi nær til.

14. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 21. desember 1988.

Fyrir hönd ráðsins,

V. PAPANDREOU

forseti.

⁽¹⁾ Stjrtið. EB nr. C 38, 19. 2. 1976, bls. 1.

⁽²⁾ Tilskipun þessi var birt aðildarríkjunum 4. janúar 1989.

VIDAUKI

Skrá yfir fagsamtök eða -félög sem fullnægja skilmálum annarrar undirgreinar
d-liðar 1. gr.ÍRLAND ⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland ⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers in Ireland
5. Irish Planning Institute

BRESKA KONUNGRÍKID

1. Institute of chartered accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy

⁽¹⁾ Írskir borgarar heyra einnig til eftirtöldum löggiltum samtökum á Stóra-Bretlandi:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales
 Institute of Chartered Accountants of Scotland
 Institute of Actuaries
 Faculty of Actuaries
 The Chartered Institute of Management Accountants
 Institute of Chartered Secretaries and Administrators
 Royal Town Planning Institute
 Royal Institution of Chartered Surveyors
 Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Að því er varðar endurskoðun eingöngu.

-
27. Institution of Electrical Engineers
 28. Institution of Gas Engineers
 29. Institution of Mechanical Engineers
 30. Institution of Chemical Engineers
 31. Institution of Production Engineers
 32. Institution of Marine Engineers
 33. Royal Institution of Naval Architects
 34. Royal Aeronautical Society
 35. Institute of Metals
 36. Chartered Institution of Building Services Engineers
 37. Institute of Measurement and Control
 38. British Computer Society
-

YFIRLÝSING FRÁ RÁÐINU OG FRAMKVÆMDASTJÓRNINNI

Vegna 1. mgr. 9. gr.

„Ráðið og framkvæmdastjórnin eru sammála um að sérfræðistofnanir og æðri menntastofnanir skuli með viðeigandi hætti hafðar með í ráðum við ákvarðanir“.

Fylgiskjal 2.

**Samningur milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar
um norrænan vinnumarkað fólks með minnst þriggja ára
æðri menntun sem veitir starfsréttindi.**

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem 6. mars 1982 gerðu með sér samning um sameiginlegan norrænan vinnumarkað;

sem samkvæmt 14. gr. samstarfssamningsins milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar frá 23. mars 1962 skulu leitast við að varðveita og þróa enn betur hinn sameiginlega norræna vinnumarkað;

sem telja að það verði til heilla fyrir þróun efnahags- og þjóðfélagsmála á Norðurlöndum að fólk, sem hlotið hefur með fullu námi í minnst þrjú ár æðri menntun sem veitir starfsréttindi, njóti fulls frelsis til að flytjast milli landa þessara;

sem telja að sú menntun þessa fólks, sem opinberar reglur gilda um af hálfu aðilanna, sé í meginatriðum jafngild;

sem vilja vinna að því að koma á fullnægjandi skilyrðum til menntunar þessa fólks hjá sérhverjum aðilanna, svo og að menntun og löggjöf er varðar þetta fólk verði sem líkust;

sem telja að til þess að fólk njóti fulls frelsis til að flytjast milli Norðurlanda verði viðurkenning á hvers konar menntun sem veitir starfsréttindi að vera gagnkvæm;

hafa orðið sammála um eftirfarandi:

Gildissvið

1. gr.

Samningur þessi gildir um fólk sem er ríkisborgarar eins aðilanna og hlotið hefur með fullu námi í minnst þrjú ár æðri menntun sem veitir því réttindi til starfa eða hæfi til ráðningar. Samningurinn nær einnig til þeirra sem hafa hlotið menntun sem samningurinn nær til með jafnlöngu námi í hlutanámi.

Með æðri menntun er í samningi þessum átt við menntun þar sem venjuleg inngöngu-skilyrði eru að áður hafi verið lokið í framhaldsskóla annaðhvort almennu námi eða starfsréttindanámi.

Með námstíma er í samningi þessum átt við þá lengd sem ákveðin er í reglum fyrir viðkomandi nám.

Samningurinn nær ekki til fólks sem þegar fellur undir

— samning frá 25. ágúst 1981 um norrænan vinnumarkað starfsfólks við heilbrigðisþjónustu og dýralækningar

— samning frá 3. mars 1982 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bekkjarkennara) í grunnskólum

— samning frá 29. september 1986 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara og sérkennara í grunnskólum eða

— samning frá 29. september 1986 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara í framhaldsskólum.

2. gr.

Sá, sem hjá einum aðilanna hefur fengið löggildingu, leyfi eða aðra jafnsetta viðurkenningu að lögum til starfa vegna einhverrar þeirrar menntunar sem samningurinn nær til, skal eiga rétt á að fá, með þeim skilyrðum sem sett eru í samningi þessum, viðurkenningu hjá sérhverjum hinna aðilanna þar sem eru ákvæði um slíka viðurkenningu.

Viðurkenningunni fylgir réttur til að bera viðkomandi starfsheiti.

Í samningi þessum teljast einnig viðurkenningarvald starfsgreinasamtök sem samkvæmt landslögum hafa rétt til að taka inn félagsmenn með þeim afleiðingum að félagsmaðurinn fær rétt til að stunda þá starfsemi og bera það starfsheiti, sem ætlað er félagsmönnum samtakanna einum, og verður háður agavaldi samtakanna.

Starfsmenn, sem hafa hlotið menntun sína hjá aðila þar sem ekki eru ákvæði um viðurkenningu starfsmanna í viðkomandi starfsgrein, skulu eiga rétt á að fá viðurkenningu hjá þeim aðilum þar sem slíkrar viðurkenningar er krafist, með þeim skilyrðum sem tekin eru fram í 5. gr.

Hafi aðili ákveðið með lögum eða öðrum reglum að ráðning í ákveðnar stöður sé háð því að viðkomandi hafi lokið þar í landi námi sem samningur þessi nær til, eru einnig gildar um þær stöður umsóknir frá þeim sem hafa hlotið menntun sem er í meginatriðum sambærileg þeirri menntun sem krafist er og hefur að mestu verið aflað hjá öðrum aðila. Slíkir umsækjendur eiga kröfu til að verða metnir til jafns við umsækjendur sem hafa hlotið þá menntun sem viðkomandi aðili hefur staðið fyrir, að því tilskildu að þeir fullnægi tungumála-kröfum 4. gr.

Almenn skilyrði

3. gr.

Aðili getur sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi þekki nægilega vel löggjöf og stjórnarfræðingur sem hafa sérstaka þýðingu fyrir starf viðkomandi hjá aðilanum. Þessi skilyrði skulu vera að því marki sem nauðsynlegt er og nægilegt til að sinna því tiltekna starfi á viðhlítandi hátt.

4. gr.

Danmörk, Noregur og Svíþjóð geta sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi kunni nægilega skil á danskri, norski eða sænskri tungu.

Finnland og Ísland geta sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi kunni, eftir því sem við á, nægileg skil á finnskri eða íslenskri tungu.

Finnland getur í stað kunnáttu í finnskri tungu krafist þess að umsækjandi kunni nægileg skil á sænskri tungu, þar sem slíks er krafist í finnskum lögum. Við sömu kringumstæður getur Finnland krafist þess að umsækjandi kunni nægileg skil á bæði finnskri og sænskri tungu.

Sérstök skilyrði

5. gr.

Aðili getur, þegar ekki er krafist sérstakrar viðurkenningar til starfa af þeim aðila þar sem umsækjandi hefur hlotið menntun sína, sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi hafi stundað starfið í allt að þrjú ár á síðastliðnum tíu árum hjá síðarnefnda aðilanum.

Ef starfsreynsla sem greinir í 1. mgr. er ekki til að dreifa má krefjast þess að umsækjandi hafi stundað starfið í allt að þrjú ár á ábyrgð starfsmanns sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila, áður en viðurkenning verður veitt.

Ef umsækjandi hefur fengið viðurkenningu hjá þriðja aðila, skal fara með umsóknina eins og umsækjandinn hefði fengið viðurkenningu hjá þeim aðila þar sem hann hlaut menntun sína.

6. gr.

Aðili getur krafist þess, þegar viðurkenning til starfa er háð því að við menntun sem veitir starfsréttindi sé bætt starfsreynsla í tiltekinn tíma á ábyrgð viðurkennds starfsmanns, að umsækjandi hafi hlotið jafnlanga starfsreynslu hjá hinum aðilanum.

Ef umsækjandi hefur ekki hlotið starfsreynslu sem greinir í 1. mgr. eða sú starfsreynsla sem umsækjandi hefur hlotið er styttri en krafist er af þeim aðila þar sem sótt er um viðurkenningu, getur sá aðili krafist þess að úr því verði bætt með starfstíma á ábyrgð starfsmanns sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila.

Aðili getur þó, hvað sem öðru líður, þegar sótt er um viðurkenningu til málflutnings- eða endurskoðunarstarfa, krafist þess að umsækjandi hafi áður stundað starfið í allt að þrjú ár á ábyrgð lögmanns eða endurskoðanda sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila eða hafi staðist hæfnispróf sem aðilinn stendur fyrir. Danmörk getur ennfremur gert samsvarandi kröfu til þess sem sækir um skipun sem landskiptamaður. Aðilinn velur á milli reynslutíma og hæfnisprófs.

7. gr.

Aðili getur, þegar starfsréttindamenntun umsækjanda er meira en ári skemmri en sú sem krafist er af aðilanum, gert viðurkenninguna háða því að umsækjandi hafi umfram hugsanlegan starfsreynslutíma, sbr. 6. gr., annaðhvort stundað starfið hjá öðrum aðila um tíma sem má í mesta lagi vera helmingi lengri en munurinn á námstímanum hjá þeim aðila þar sem sótt er um viðurkenningu og námstíma þeim sem umsækjandi á að baki, ellegar hann starfi á ábyrgð starfsmanns sem viðurkenndur er af viðkomandi aðila í jafnlangan tíma

eða

að umsækjandi ljúki viðbótarnámi sem aðilinn stendur fyrir og sem eftir atvikum má ljúka með þekkingarprófi.

**Umsókn um viðurkenningu og
aðferðir við ákvörðun**

8. gr.

Sá, sem sækir um viðurkenningu samkvæmt samningi þessum, skal sanna fyrir stjórnvaldi því sem veitir viðurkenningu að hann fullnægi skilyrðum samningsins.

Veita skal umsækjendum sem fullnægja framangreindum skilyrðum viðurkenningu, nema fyrir hendi séu aðstæður sem leitt geti til afturköllunar á viðurkenningunni, sbr. 9. gr.

Viðurkenningarvaldið skal taka rökstudda afstöðu til umsóknar eigi síðar en fjórum mánuðum eftir að nauðsynleg skjöl og upplýsingar til meðferðar á henni hafa borist. Synjun getur umsækjandi skotið til æðra stjórnvalds samkvæmt almennum reglum aðilans um málskot.

Viðurkenningarvöld aðilanna skulu miðla sín á milli þeim upplýsingum sem þörf er á til að viðurkenna umsóknir. Þau skulu ennfremur skýra hvert öðru frá ákvörðunum sem teknar eru samkvæmt samningi þessum.

Afturköllun viðurkenningar o.fl.

9. gr.

Afturkalli sá aðili viðurkenningu sem upphaflega veitti hana, má einnig afturkalla viðurkenningu sem annar aðili veitti síðar. Annars má einungis afturkalla síðari viðurkenninguna samkvæmt gildandi reglum hjá þeim aðila sem hefur veitt hana. Þó skal taka tillit til þess hvort hjá öðrum samningsaðila hafi verið brotin lög eða stórkostleg vanræksla viðhöfð eða bersýnilegur hæfnisskortur við framkvæmd starfsins.

Nú hafa starfsmenn, sem fengið hafa viðurkenningu hjá fleiri en einum aðilanna, sætt ráðstöfunum af hálfu einhvers þeirra samkvæmt lögum eða reglum um agavald vegna starfsins þar, eða viðurkenning veitt starfsmanni er afturkölluð, og skal þá viðurkenningarvaldi hjá hinum aðilanum eða aðilunum tilkynnt um ráðstöfunina eða afturköllunina, svo og um ástæðuna. Á sama hátt skal og tilkynna ef réttur starfsmanns í greininni hefur verið takmarkaður.

Ríkisfang og ráðning í vinnu o.fl.

10. gr.

Það má ekki gera að skilyrði fyrir viðurkenningu sem sjálfstæður starfsmaður samkvæmt samningi þessum að umsækjandi hafi eða hljóti ríkisfang í því landi þar sem sótt er um viðurkenninguna.

Ráðning í stöðu, sem er háð því að lokið hafi verið einhverju því námi sem samningurinn nær til, verður yfirleitt ekki gerð háð því að umsækjandi hafi eða hljóti ríkisfang í því landi þar sem sótt er um stöðuna.

Æðri stöður í opinberri stjórnslu, stöður við réttarkerfið, ákærvald og fullnustuvald, hjá lögreglu og við landvarnir, svo og aðrar stöður sem skipta máli fyrir þjóðaröryggi, má þó ætla eigin ríkisborgurum einum.

11. gr.

Fyrri ráðningu í starf á sviði sem fellur undir samning þennan skal, þegar gegnt er stöðu hjá öðrum aðila, setja að jöfnu samsvarandi starfi sem innt var af hendi hjá þeim aðila.

12. gr.

Sá, sem ráðinn hefur verið í starf hjá öðrum aðila en þeim sem hann hlaut menntun sína hjá, skal vera jafnt settur eigin þegnum aðilans að því er varðar rétt til launa og eftirlauna og annarra réttinda sem tengjast stöðunni.

13. gr.

Sérhver aðilanna skal, eftir því sem frekast er unnt, koma á breytingum á löggjöf sinni í samræmi við meginreglurnar í 5. mgr. 2. gr. og 10.–12. gr. að því er varðar stöður hjá ríkinu, og stuðla að því að meginreglum þessum verði einnig beitt á samsvarandi hátt um stöður sem ekki eru hjá ríkinu.

Aðili má þó setja eða halda við lagaákvæðum og öðrum réttarreglum þar sem ráðning sem dómari og ákærandi, svo og ráðning í viðlíka stöður við réttarkerfið, ákærvald og fullnustuvald, er gerð háð nægilegum reynslutíma, þó ekki lengri en þriggja ára, eða því að staðist sé hæfnispróf. Finnland getur gert samsvarandi kröfu við ráðningu sem „allmänt rättsbiträde“. Aðillinn velur á milli reynslutíma og hæfnisprófs.

Önnur ákvæði

14. gr.

Við ráðningu fólks sem samningur þessi nær til skal fara eftir ákvæðunum í samningi og bókun frá 6. mars 1982 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað og þeirri stefnumörkun fyrir norræna vinnumiðlun sem ákveðin var í sambandi við framkvæmdina.

Viðurkenningarvöldin skulu að staðaldri senda hvert öðru og norrænu vinnumarkaðsnefndinni tilkynningar og upplýsingar sem þýðingu hafa við mat á þróun vinnumarkaðar aðilanna.

15. gr.

Aðilarnir skulu sameiginlega fylgjast með framkvæmd samningsins og breyta honum og bæta við hann eftir því sem þróun mála gefur tilefni til. Með tilliti til þess skipar Norræna ráðherranefndin ráðgjafarnefnd sem getur lagt til breytingar á og viðbætur við samninginn. Viðurkenningarvöld aðilanna geta ennfremur leitað ráða hennar um túlkun samningsins.

Samninginn skal taka til endurskoðunar eigi síðar en fimm árum eftir gildistöku hans.

Gildistaka

Samningurinn gengur í gildi 30 dögum eftir þann dag þegar allir aðilar hafa tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að þeir hafi staðfest hann.

Hvað varðar Álandseyjar, Færeyjar og Grænland gengur samningurinn þó fyrst í gildi 30 dögum eftir að ríkisstjórn Danmerkur eða eftir atvikum Finnlands hefur tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að, allt eftir því sem við á, landstjórn Álandseyja, landstjórn Færeyja eða heimastjórn Grænlands hefur tilkynnt að samningurinn skuli gilda á Álandseyjum, í Færeyjum eða á Grænlandi.

Færeyjar og Grænland geta sett það skilyrði fyrir viðurkenningu að umsækjandi kunni, eftir því sem við á, nægileg skil á færeyskri eða grænenskri tungu.

Danska utanríkisráðuneytið skýrir hinum aðilunum frá móttöku þessara tilkynninga og því hvenær samningurinn gengur í gildi.

17. gr.

Aðili getur sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu um það til danska utanríkisráðuneytisins, sem skýrir hinum aðilunum frá móttöku tilkynningarinnar og efni hennar.

Uppsögn tekur aðeins til þess aðila sem að henni stendur. Hún tekur gildi sex mánuðum eftir þann dag þegar danska utanríkisráðuneytinu berst tilkynning um uppsögnina.

18. gr.

Frumrit þessa samnings skal varðveita í danska utanríkisráðuneytinu sem lætur hinum aðilunum í té staðfest afrit þess.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Kaupmannahöfn 24. október 1990 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru allir textarnir jafngildir.

BÓKUN

Samtímis undirritun samnings um norrænan vinnumarkað fólks með minnst þriggja ára æðri menntun sem veitir starfsréttindi höfum við undirritaðir fulltrúar, sem til þess höfum fullt umboð, orðið sammála um eftirfarandi bókun, og skal telja hana hluta samningsins:

1. Aðilarnir leggja áherslu á að halda áfram að styrkja hinn sameiginlega norræna vinnumarkað, svo að þeir tímar komi að enginn norrænn ríkisborgari verði útilokaður frá starfstækifæri í öðru norrænu landi á sviði sem hann hefur menntun til. Aðilarnir vilja því vinna að því að samningurinn verði staðfestur og að þeim breytingum á landslögum þeirra sem samningurinn gerir ráð fyrir verði komið á eigi síðar en 1. júlí 1991.
2. Með samningnum er ekki tekin afstaða til gagnkvæmrar viðurkenningar háskóla á æðri menntun, en þá er átt við rétt norrænna ríkisborgara til að fá fyrri æðri menntun þeirra viðurkennda sem hluta af grunnmenntun eða sem grundvöll menntunar eftir háskólapróf við æðri menntastofnun eða rannsóknastofnun í öðru norrænu landi.
3. Aðilarnir gera sér grein fyrir því að Danmörk túlkar skilgreininguna á æðri menntun í 2. mgr. 1. gr. samningsins með tilliti til regna Evrópubandalagsins á samsvarandi sviði.
4. Aðilarnir eru sammála um að ákvæðið í 1. mgr. 2. gr. gildir einnig um þann sem hjá einum aðilanna hefur fengið löggildingu, leyfi eða aðra jafnsetta viðurkenningu til starfa vegna menntunar utan Norðurlanda.
5. Danmörk ætlar að fara með ákvæðið í 3. gr. af sanngirni, svo að ekki verði hallað á hina aðilana.

6. Samningurinn frá 28. desember 1973 með viðbótarbókun frá 28. júní 1990 milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um samræmingu lífeyrisréttinda samkvæmt lífeyrisreglum hjá ríkinu gildir við ákvörðun lífeyrisréttinda samkvæmt 12. gr. um ríkisborgara einhvers þessara fjögurra landa sem ráðinn er í stöðu hjá ríkinu í einu hinna landanna.
7. Aðilarnir eru sammála um að leggja fyrir ráðgjafarnefndina sem getið er í 15. gr. að fylgjast með því hvernig samningurinn er hagnýttur og túlkaður í ríkjunum og gæta þess þá jafnframt hvort hver aðili ætti að ætla sérstöku miðstjórnarvaldi að fylgjast með þessari þróun.

Frumrit bókunarinnar skal varðveita í danska utanríkisráðuneytinu sem lætur hinum aðilunum í té staðfest afrit þess.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað bókun þessa.

Gjört í Kaupmannahöfn 24. október 1990 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru allir textarnir jafngildir.

Fylgiskjal 3.

Starfsheiti sem falla undir tilskipun 89/48/EBE og/eða norræna samninginn frá 1990
Bráðabirgðayfirlit.

Dóms og kirkjumálaráðuneyti:

Dómarar, sýslumenn (lögreglustjórar), saksóknarar, lögmenn, niðurjöfnunarmenn
sjótjóns; sóknarprestar.

Fjármálaráðuneyti:

Endurskoðendur.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti:

Félagsráðgjafar, hnykkar (kiropraktor), matvælafræðingar, meinatæknar, náttúrufræð-
ingar í heilbrigðisþjónustu, næringarfræðingar, næringarráðgjafar, talmeinafræðingar,
þroskaþjálfar; tryggingastærðfræðingar.

Menntamálaráðuneyti:

Bókasafnsfræðingar.

Umhverfissráðuneyti:

Arkitektar, búfræðingar á tæknisviði, tæknifræðingar, verkfræðingar.

Fylgiskjal 4.

Eldri samningar um norrænan vinnumarkað.

Samningurinn um norrænan vinnumarkað fólks með minnst þriggja ára æðri menntun er veitir starfsréttindi nær ekki til fólks sem þegar fellur undir samninga sem áður hafa verið gerðir um norrænan vinnumarkað. Slíkir samningar, sem falla mundu undir ákvæði frumvarpsins, eru:

1. Samningur frá 25. ágúst 1981 um viðurkenningu á starfsréttindum ákveðinna starfsstétta innan heilbrigðisþjónustunnar og dýralæknaþjónustunnar, sbr. auglýsingar í C-deild Stjórnartíðinda nr. 7/1982, 11/1983, 13/1989, 4/1990, 31/1990. Samningurinn tekur til eftirtalinna starfsstétta: lækna, tannlækna, hjúkrunarfræðinga, lyfjafræðinga, sjúkraþjálfara, iðjuþjálfara, ljósmæðra, heilgugæsluhjúkrunarfræðinga, gleraugna- og sjónfræðinga, sálfræðinga, aðstoðarlyfjafræðinga, röntgentækna, gæslumanna, aðstoðarmanna tannlækna, tannsmíða, sjúkraliða og dýralækna. Ísland hefur gerst aðili að samningnum að því er varðar aðra en tannlækna, heilsugæsluhjúkrunarfræðinga, sálfræðinga, gæslumenn, aðstoðarmenn tannlækna og tannsmíði.
2. Samningur frá 3. mars 1982 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bekkjarkennara) í grunnskólum, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 11/1982.
3. Samningur frá 29. september 1986 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara og sérkennara í grunnskólum, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 13/1988.
4. Samningur frá 29. september 1986 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara í framhaldsskólum, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 14/1988.

Á vegum norrænu ráðherranefndarinnar hefur einnig verið unnið að gerð samnings um norrænan vinnumarkað fyrir fólk sem lokið hefur starfsmenntun í framhaldsskóla eða allt að þriggja ára starfsmenntun eftir framhaldsskóla. Ef slíkur samningur verður að veruleika mundi hann falla undir ákvæði þessa frumvarps. Óljóst er hins vegar um framhald þessa starfs vegna samnings um Evrópskt efnahagssvæði.

Fylgiskjal 5.**TILSKIPUN RÁÐSINS 92/51/EBE**

frá 18. júní 1992

um annað almennt kerfi til viðurkenningar á starfsmenntun og starfsþjálfun til viðbótar
tilskipun 89/48/EBE

RÁÐ EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 49., 57. (1. mgr.) og 66. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar⁽¹⁾,í samvinnu við Evrópuþingið⁽²⁾,með hliðsjón af álitni efnahags- og félagsmálanefndarinnar⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmt 8. gr. a í sáttmálanum skal innri markaðurinn ná til svæðis án innri landamæra og samkvæmt c-lið 3. gr. sáttmálans er eitt af markmiðum bandalagsins að afnera höft á frjálsum fólksflutningum og frjálstri þjónustustarfsemi milli aðildarríkja. Þetta þýðir meðal annars að ríkisborgarar í aðildarríkjunum geta lagt stund á starfsgrein sína, á eigin vegum eða annarra, í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi.
- 2) Í þeim starfsgreinum þar sem bandalagið hefur ekki ákveðið hvaða lágmarkskröfur um menntun og hæfi þarf að uppfylla til að iðka þær geta aðildarríkin engu að síður ákveðið slíkar lágmarkskröfur með það að markmiði að tryggja að sem best þjónusta verði veitt á þeirra yfirráðasvæði. Þau geta þó ekki, án þess að brjóta í bága við kvaðir 5., 48., 52. og 59. gr. sáttmálans, krafist þess af ríkisborgara í aðildarríki að hann verði sér úti um þá menntun og hæfi sem þau viðurkenna yfirleitt einungis með tilvísan til eigin menntakerfis, hafi hlutaðeigandi einstaklingur þegar öðlast þessa menntun og hæfi í heild eða að hluta í öðru aðildarríki. Gistíríki sem hafa lögverndaðar starfsgreinar verða af þessum sökum að taka tillit til menntunar og hæfis sem áunnin eru í öðru aðildarríki og ákveða hvort sú menntun og hæfi svari til þess sem hlutaðeigandi aðildarríki krefst.
- 3) Með tilskipun ráðsins 89/48/EBE frá 21. desember 1988, um almennt kerfi til viðurkenningar á prófskrif-

teinum sem veitt eru að lokinni sérfræðimenntun og starfsþjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur að minnsta kosti í þrjú ár⁽⁴⁾, er gert auðveldara að fullnægja þessum kvöðum. Hún er hins vegar bundin við æðri skólastig.

- 4) Til að auðvelda mönnum að stunda hverja þá atvinnustarfsemi sem er í gistíríki háð því að viðkomandi hafi lokið menntun og þjálfun á ákveðnu stigi ber að koma á öðru almennu kerfi til viðbótar hinu fyrra.
- 5) Almenna viðbótarkerfið verður að byggjast á sömu meginreglum og fela í sér að breyttu breytanda sömu reglum og upphaflega almenna kerfið.
- 6) Þessi tilskipun gildir ekki um lögverndaðar starfsgreinar er heyra undir sértílskipanir sem hafa það að meginmarkmiði að koma á gagnkvæmri viðurkenningu á starfsnámi sem lokið er áður en atvinnuþáttaka hefst.
- 7) Hún gildir heldur ekki um starfsemi er heyrir undir sértílskipanir sem hafa það einkum að markmiði að viðurkenna fagþekkingu grundvallaða á reynslu sem hefur fengist í öðru aðildarríki. Sumar þessara tilskipana gilda einungis um sjálfstæða atvinnustarfsemi. Til að komast hjá því að slík starfsemi falli undir gildissvið þessarar tilskipunar, þegar um launþega er að ræða, sem leiddi til þess að sama atvinnustarfsemi félli undir ólíkar réttarreglur eftir því hvort hún er stunduð á eigin vegum eða annarra, ætti að láta þessar tilskipanir ná til einstaklinga sem stunda viðkomandi atvinnustarfsemi sem launþegar.
- 8) Almenna viðbótarkerfið hefur alls engin áhrif á beitingu 4. mgr. 48. gr. og 55. gr. sáttmálans.
- 9) Viðbótarkerfið verður að ná til þeirra skólastiga sem upphaflega almenna kerfið tók ekki til, einkum annars æðra náms- og samsvarandi náms, auk annars lengra

⁽¹⁾ Stjóð. EB nr. C 263, 16. 10. 1989, bls. 1 og Stjóð. EB nr. C 217, 1. 9. 1990, bls. 4.

⁽²⁾ Stjóð. EB nr. C 149, 18. 6. 1990, bls. 149 og Stjóð. EB nr. C 150, 15. 6. 1992.

⁽³⁾ Stjóð. EB nr. C 75, 26. 3. 1990, bls. 11.

⁽⁴⁾ Stjóð. EB nr. L 19, 24. 1. 1989, bls. 16.

eða styttra náms á framhaldsskólastigi¹ séfn hugsanlega felur einnig í sér starfsþjálfun eða starfsreynslu.

- 10) Þegar krafist er í gistiríki við iðkun lögverndaðrar starfsgreinar annaðhvort mjög skammvinnrar þjálfunar eða tiltekinna persónulegra eiginleika eða einungis almennrar menntunar getur það verið erfiðleikum bundið að meta nám samkvæmt þeim viðmiðunarreglum sem kveðið er á um í þessari tilskipun. Í slíkum tilvikum þarf að koma á einfölduðu kerfi.
- 11) Einnig ber að taka tillit til starfsmenntakerfisins í Breska konungsríkinu þar sem allar viðmiðunarreglur varðandi námskröfur í atvinnulífnum eru settar innan ramma „National Framework of Vocational Qualifications“.
- 12) Í sumum aðildarríkjum eru aðeins tiltölulega fáar lögverndaðar starfsgreinar. Þó eru dæmi þess að starfsmenntun sé sérstaklega sniðin að starfsgreinum sem eru ekki lögverndaðar og að uppbygging og námskröfur séu undir eftirliti og viðurkennd af lögbærum yfirvöldum hlutaðeigandi aðildarríkis. Þetta veitir sams konar tryggingu og veitt er í tengslum við lögverndaða starfsgrein.
- 13) Heimila ber lögbærum yfirvöldum gistiríkisins að setja, í samræmi við viðeigandi ákvæði bandalagsins, nauðsynlegar framkvæmdarreglur vegna aðlögunartíma² og hæfnisprófsins.
- 14) Þar sem almenna viðbótarkerfið tekur til tveggja skólastiga og upphaflega almenna kerfið tekur til þriðja skólastigsins verður með fyrrnefnda kerfinu að mæla fyrir um hvort og undir hvaða kringumstæðum einstaklingi með tiltekna menntun er heimilt að iðka í öðru aðildarríki starfsgrein þar sem gerðar eru kröfur um lögverndaða menntun og hæfi á öðru stigi.
- 15) Sum aðildarríki krefjast þess að viðkomandi hafi prófskírteini í skilningi tilskipunar 89/48/EEB til að hann geti iðkað ákveðnar starfsgreinar á sama tíma og önnur aðildarríki krefjast annars konar starfsmenntunar eða starfsþjálfunar fyrir sömu starfsgreinar. Sumt nám er þannig upp byggt að þó að það sé ekki æðra nám af lágmarks lengd í skilningi þessarar tilskipunar leiðir það engu að síður til sambærilegrar faglegrar hæfni og býr viðkomandi undir störf sem fela í sér sambærilega ábyrgð. Flokka ætti slíkt nám og þjálfun með námi sem er staðfest með prófskírteini. Nám og þjálfun af þessu tagi er mjög breytileg og því er einungis hægt að framkvæma slíka flokkun með því að taka saman skrá yfir umrætt nám. Með þessari flokkun er hægt, eftir því sem við á, að koma á sams konar viðurkenningu á slíku námi og þjálfun og þeirri sem tilskipun 89/48/EEB tekur til. Sumt annað lögverndað nám og þjálfun ber einnig að flokka samkvæmt annarri skrá með námi sem leiðir til prófskírteinis.
- 16) Með það í huga að skipulag starfsmenntunar er stöðugum breytingum undirorpið ætti að ákveða reglur um breytingar á skránum.
- 17) Þar sem almenna viðbótarkerfið tekur til starfsgreina sem ekki er hægt að stunda nema viðkomandi búi yfir starfsmenntun og starfsþjálfun af framhaldsskólastigi, þar sem jafnan er auk þess krafist verklegrar hæfni, verður framangreint kerfi einnig að fela í sér viðurkenningu á slíkri menntun og hæfi, jafnvel þegar slíkar menntunar hefur alfarið verið aflað í aðildarríki þar sem starfsgreinar eru ekki lögverndaðar.
- 18) Markmið almenna kerfisins sem hér er fjallað um er, rétt eins og fyrra almenna kerfisins, að ryðja úr vegi hindrunum á því að hefja og stunda lögverndaðar starfsgreinar. Enda þótt markmið vinnu sem fram fór samkvæmt ákvörðun ráðsins 85/368/EEB frá 16. júlí 1985, um samanburð á kröfum um starfsmenntun og hæfi milli aðildarríkja Evrópubandalagsins⁽¹⁾, hafi ekki verið að ryðja úr vegi lagalegum hindrunum á frelsi til flutninga, heldur fremur að auka gagnsæi vinnu- og aðrar, er eftir atvikum hægt að hagnýta hana við beitingu þessarar tilskipunar einkum að því er varðar upplýsingar um kennslugreinar, námsefni og lengd starfsmenntunar.
- 19) Eftir atvikum ber að leita álits hjá sérfræði- og menntastofnunum eða þær ættu eftir því sem við á að taka þátt í ákvarðanatökuférlinu.
- 20) Slíkt kerfi eflir og styrkir, á sama hátt og upphaflega kerfið, rétt ríkisborgara í bandalaginu til að nota starfsfærni sína þar sem þeir kjósa, með því að auðvelda þeim að starfa í því aðildarríki sem þeir sjálfir kjósa.
- 21) Endurskoða ætti bæði kerfin þegar þau hafa verið í gildi um tiltekinn tíma til að meta hversu skilvirk þau eru og kanna hvernig megi bæta þau og víkka gildissvið þeirra.

(¹) Stjóð. EB nr. L 199, 31. 7. 1985, bls. 56.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

b) *vottorð*: sérhver vitnisburður um menntun og þjálfun eða safn slíks vitnisburðar:

I. KAFLI

Skilgreiningar

1. gr.

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) *prófskrifteini*: sérhver vitnisburður um menntun og þjálfun eða safn slíks vitnisburðar:

— sem gefinn hefur verið út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki sem til þess hefur verið nefnt í samræmi við lög og stjórnsýslufyrirmæli þess ríks,

— sem sannar að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið:

i) annaðhvort æðra námi, öðru en því sem um getur í öðrum undirlið a-liðar í 1. gr. tilskipunar 89/48/EEB, sem staðið hefur í minnst eitt ár, eða samsvarandi tíma hafi verið um hlutanám að ræða, þar sem eitt inntökuskilyrðið er, sem meginregla, að lokið hafi verið á fullnægjandi hátt því námi á framhaldsskólastigi sem krafist er við inntöku í háskóla eða æðri menntastofnun, auk starfsþjálfunarinnar sem hugsanlega er krafist til viðbótar námi á æðra skólastigi,

ii) eða einhverju því námi og þjálfun sem er tilgreind í viðauka C, og

— sem sannar að handhafi búi yfir þeirri sérhæfðu menntun og hæfi sem krafist er til að hann geti tekið upp starf í lögverndaðri starfsgrein í viðkomandi aðildarríki,

að því tilskildu að hann hafi hlotið þá menntun og þjálfun sem vitnisburðurinn greinir frá aðallega innan bandalagsins, eða utan bandalagsins í menntastofnunum sem bjóða upp á nám í samræmi við lög og stjórnsýslufyrirmæli aðildarríkis, eða hlutaðeigandi hafi þriggja ára starfsreynslu sem vottfest er af aðildarríkinu sem hefur viðurkennt vitnisburð um menntun og þjálfun í þriðja landi.

Eftirfarandi skal metið til jafns við prófskrifteini í skilningi fyrstu undirgreinar: sérhver vitnisburður um menntun og þjálfun, eða safn slíks vitnisburðar sem gefinn er út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki, enda sé hann gefinn út að lokinni menntun og þjálfun sem veitt er í bandalaginu og viðurkennd af lögbæru yfirvaldi í því aðildarríki sem jafngild og veitti að auki rétt til að hefja og stunda lögverndaða starfsgrein í því aðildarríki;

— sem gefinn hefur verið út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki sem til þess hefur verið nefnt í samræmi við lög og stjórnsýslufyrirmæli þess ríks;

— sem sannar að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið:

annaðhvort námi, öðru en því sem um getur í öðrum undirlið a-lið, frá mennta- eða þjálfunarstofnun eða á vinnustað, eða bæði frá mennta- eða þjálfunarstofnun og á vinnustað, og eftir atvikum verklegri reynslu eða starfsreynslu sem krafist er til viðbótar náminu,

eða verklegri reynslu eða starfsreynslu sem krafist er til viðbótar námi á framhaldsskólastigi, eða

— sem sannar að handhafi hafi lokið, að loknu tækninámi eða starfsnámi á framhaldsskólastigi, eftir því sem þörf krefur,

annaðhvort menntun eða þjálfun eins og um getur í öðrum undirlið

eða verklegri reynslu eða starfsreynslu sem krafist er til viðbótar þessu tækninámi eða starfsnámi á framhaldsskólastigi námi á framhaldsskólastigi og

— sem sannar að handhafi búi yfir þeirri sérhæfðu menntun og hæfi sem krafist er til að hann geti tekið upp starf í lögverndaðri starfsgrein í viðkomandi aðildarríki,

að því tilskildu að hann hafi hlotið þá menntun og þjálfun sem vitnisburðurinn greinir frá aðallega innan bandalagsins, eða utan bandalagsins í menntastofnunum sem bjóða upp á nám í samræmi við lög og stjórnsýslufyrirmæli aðildarríkis, eða hlutaðeigandi hafi tveggja ára starfsreynslu sem vottfest er af aðildarríkinu sem hefur viðurkennt vitnisburð um menntun og þjálfun í þriðja landi.

Eftirfarandi skal metið til jafns við prófskrifteini í skilningi fyrstu undirgreinar: sérhver vitnisburður um menntun og þjálfun, eða safn slíks vitnisburðar sem gefinn er út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki, enda sé hann gefinn út að lokinni menntun og þjálfun sem veitt er í bandalaginu og viðurkennd af lögbæru yfirvaldi í því aðildarríki sem jafngild og veitti að auki rétt til að hefja og stunda lögverndaða starfsgrein í því aðildarríki;

- c) *hæfnisvottorð*: sérhver vitnisburður um menntun og hæfi:
- til staðfestingar á menntun og þjálfun sem ekki er hluti af heildarnámi er leiðir til prófskrifteinis í skilningi tilskipunar 89/48/EEB eða prófskrifteinis eða vottorðs í skilningi þessarar tilskipunar, eða
 - sem er veittur að loknu mati á persónulegum eiginleikum, hæfni eða þekkingu sem yfirvald tilnefnt í samræmi við lög og stjórnáslufyrirmæli aðildarríkis telur nauðsynlegt að umsækjandi hafi til að stunda starfsgrein, án þess að krafist sé sönnunar á undangenginni menntun eða þjálfun;
- d) *gistiríki*: hvert það aðildarríki þar sem ríkisborgari aðildarríkis sækist eftir að leggja stund á starfsgrein sem er lögvernduð í því aðildarríki, annað en ríkið þar sem hann fékk vitnisburð um menntun og þjálfun eða hæfnisvottorð eða hóf fyrst að stunda viðkomandi starfsgrein;
- e) *lögvernduð starfsgrein*: lögvernduð starfsemi eða starfsemi á tilteknu sviði sem telst til þeirrar starfsgreinar á aðildarríki;
- f) *lögvernduð starfsemi*: sú starfsemi sem í aðildarríki er beint eða óbeint háð því samkvæmt ákvæðum í landslögum og stjórnáslufyrirmælum að viðkomandi búi yfir vitnisburði um menntun og þjálfun eða hæfnisvottorði. Eftirfarandi telst að leggja stund á lögverndaða starfsemi:
- þegar starfsemi er iðkuð undir starfsheiti sem þeir einir mega bera sem búa yfir vitnisburði um menntun og þjálfun eða hæfnisvottorði sem lýtur lögum eða stjórnáslufyrirmælum,
 - þegar starfsemi er iðkuð í heilbrigðiskerfinu og þóknun og/eða endurgreiðsla fyrir slíka starfsemi er að tryggjngalögum háð því skilyrði að hlutaðeigandi búi yfir vitnisburði um menntun og þjálfun eða hæfnisvottorði.
- Í þeim tilvikum sem ekki heyrir undir fyrstu undirgrein skal starfsemi teljast lögvernduð ef hún er stunduð af félagsmönnum í samtökum eða félögum sem hafa það meðal annars að markmiði að stuðla að og viðhalda gæðakröfum í viðkomandi starfsstétt og hafa til þess fengið sérstaka útnefningu aðildarríkis og:
- veita félagsmönnum sínum vitnisburð um menntun og þjálfun,
- tryggja að meðlimirnir virði þær siðareglur starfsgreinar sem þau mæla fyrir um, og
- veitir þeim rétt til að bera starfsheiti eða nafnbót eða njóta góðs af þeirri stöðu sem slíki menntun og þjálfun fylgir.
- Hvenær sem aðildarríki veitir viðurkenningu þá sem um getur í annarri undirgrein samtökum eða félögum sem uppfylla skilyrði þeirrar undirgreinar skal það tilkynnt framkvæmdastjórninni;
- g) *lögvernduð menntun og þjálfun*: sérhver menntun og þjálfun sem:
- er sérstaklega sniðin að iðkun ákveðinnar starfsgreinar, og
 - tekur til náms sem felur jafnframt í sér, eftir því sem við á, starfsþjálfun, starfsreynslu eða verklega reynslu þar sem uppbygging og námskröfur ákvarðast af lögum og stjórnáslufyrirmælum þess aðildarríkis eða eru undir eftirliti og viðurkennd af yfirvaldi sem er tilnefnt í því skyni;
- h) *starfsreynsla*: raunveruleg og lögmat iðkun viðkomandi starfsgreinar á aðildarríki;
- i) *aðlögunartími*: iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í gistiríki undir eftirliti aðila sem viðurkenndur er hæfur í þeirri starfsgrein, auk hugsanlega frekari þjálfunar. Sá tími sem unninn er undir eftirliti skal metinn. Nánari reglur um aðlögunartíma og mat á honum svo og á stöðu farandlaunþega, sem er undir eftirliti, skulu ákveðnar af lögbæru yfirvaldi gistiríkisins.
- Sú staða sem viðkomandi nýtur í gistiríkinu á eftirlitstímanum, einkum að því er varðar búseturétt og skuldbindingar þar að lútandi, félagsleg réttindi og bætur, greiðslur og endurgreiðslur, skal ákveðin af lögbærum yfirvöldum í því aðildarríki í samræmi við gildandi lög bandalagsins;
- j) *hæfnispróf*: prófun á fagþekkingu umsækjanda, lagt fyrir af lögbæru yfirvaldi í gistiríki með það fyrir augum að meta hæfni umsækjanda til að iðka lögverndaða starfsgrein í því aðildarríki.
- Til þess að hægt sé að leggja prófið fyrir skulu lögbær yfirvöld taka saman skrá yfir þær greinar sem, að gerðum samanburði á menntun umsækjanda og þeirri menntun og þjálfun sem krafist er í aðildarríkinu, vitnisburður umsækjanda um menntun og hæfi tekur

ekki til. Þessar greinar geta bæði tekið til fræðilegrar þekkingar og verklegrar hæfni sem krafist er í viðkomandi starfsgrein.

Miða verður hæfnisprófið við þá staðreynd að umsækjandinn er fullgildur fagmaður í upprunarkinu eða aðildarríkinu sem hann kemur frá. Það verður að ná yfir greinar sem teknar eru með í skrána sem um getur í annarri undirgrein og nauðsynlegt er að kunna skil á til þess að geta iðkað þá starfsgrein í gistiríkinu. Enn fremur má prófið reyna á þekkingu á reglum sem gilda um viðkomandi starfsemi í gistiríkinu. Lögbær yfirvöld í ríkinu ákveða frekari notkun hæfnisprófsins.

Staða umsækjanda í gistiríkinu er æskir að undirbúa sig fyrir hæfnispróf í því ríki skal ákvæðin af lögbærum yfirvöldum þess ríkis í samræmi við gildandi lög bandalagsins.

II. KAFLI

Gildissvið

2. gr.

Þessi tilskipun gildir um sérhvern ríkisborgara aðildarríkis sem æskir þess að leggja stund á lögverndaða starfsgrein í gistiríki á eigin vegum eða annarra.

Þessi tilskipun gildir hvorki um starfsgreinar sem heyra undir sértilskipun um fyrirkomulag gagnkvæmrar viðurkenningar aðildarríkja á prófskráteinum né starfsemi sem heyrir undir tilskipun sem er tilgreind í viðauka A.

Tilskipanir sem eru taldar upp í viðauka B skulu látnar gilda um iðkun á launuðu starfi af því tagi sem þessar tilskipanir taka til.

III. KAFLI

Kerfi til viðurkenningar þegar gistiríki krefst prófskráteinis í skilningi þessarar tilskipunar eða tilskipunar 89/48/EBE

3. gr.

Þegar iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í aðildarríki er háð því að viðkomandi aðili hafi prófskráteini, eins og skilgreint er í þessari tilskipun eða tilskipun 89/48/EBE, getur lögbært yfirvald ekki, með fyrirvara um ákvæði tilskipunar 89/48/EBE, neitað ríkisborgara aðildarríkis um heimild til að hefja eða stunda þá starfsgrein með sömu skilyrðum og

eigin ríkisborgarar og borið við vanhæfni hans:

- ef umsækjandi hefur undir höndum prófskráteini, eins og skilgreint er í þessari tilskipun eða tilskipun 89/48/EBE, sem krafist er í öðru aðildarríki til að leggja stund á viðkomandi starfsgrein þar, enda hafi prófskráteinið verið gefið út í aðildarríki; eða
- ef umsækjandinn hefur lagt stund á viðkomandi starfsgrein í fullu starfi í tvö ár, eða samsvarandi tíma hafi verið um hlutastarf að ræða, á undangengnum 10 árum í öðru aðildarríki sem ekki lögverndar starfsgreinina samkvæmt skilningi e-liðar 1. gr. og fyrstu undirgreinar f-liðar 1. gr. þessarar tilskipunar, eða c-liðar 1. gr. og fyrstu undirgreinar d-liðar 1. gr. tilskipunar 89/48/EBE, og hefur undir höndum vitnisburð um menntun og þjálfun sem:

— gefinn hefur verið út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki sem tilnefnt hefur verið í samræmi við ákvæði í lögum og stjórnsýslufyrirmælum þess ríkis, og

— annaðhvort sýnir að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið æðra námi, öðru en því sem um getur í a-lið 1. gr. tilskipunar 89/48/EBE, sem staðið hefur í að minnsta kosti eitt ár, eða sambærilegan tíma hafi verið um hlutanám að ræða, þar sem eitt inntökuskilyrðið er, sem meginregla, að lokið hafi verið á fullnægjandi hátt því námi á framhaldsskólastigi sem krafist er við inntöku í háskóla eða æðri menntastofnun, auk starfsþjálfunarinnar sem hugsanlega er krafist til viðbótar námi á æðra skólastigi,

— eða vottar lögverndaða menntun og þjálfun sem um getur í viðauka D, og

— sýnir að handhafi hafi hlotið lögmatan undirbúning til að stunda starfsgrein sína.

Ekki er þó heimilt að krefjast tveggja ára starfsþjálfunar sem um getur að framan þegar vitnisburður umsækjanda um menntun og þjálfun sem um getur í þessum staflíð er gefinn til staðfestingar á lögverndaðri menntun og þjálfun.

Eftirfarandi skal metið til jafns við þann formlega vitnisburð um menntun og þjálfun sem um getur í fyrstu undirgrein þessa staflíðar: sérhver vitnisburður um menntun og þjálfun eða safn slíks vitnisburðar sem gefinn er út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki ef hann er veittur að lokinni menntun og þjálfun sem sótt er innan bandalagsins og viðurkennd er sem jafngild, þó að því tilskildu að öðrum aðildarríkjum og framkvæmdastjórninni hafi verið tilkynnt um þessa viðurkenningu.

Þrátt fyrir fyrstu undirgrein þessarar greinar er gistirkið ekki skuldbundið til að beita þessari grein þegar þar er krafist prófskírteinis, eins og skilgreint er í tilskipun 89/48/EBE, til að fá að hefja og stunda lögverndaða starfsgrein og þegar eitt af skilyrðunum fyrir útgáfu slíks prófskírteinis er að viðkomandi hafi lokið æðra námi sem tekur meira en fjögur ár.

4. gr.

1. Þrátt fyrir 3. gr. getur gistirkið einnig krafist þess að umsækjandi:

a) leggi fram vitnisburð um starfsreynslu þar sem náms- og þjálfunartíminn sem umsóknin greinir frá, svo sem mælt er fyrir um í a- og b-lið fyrstu undirgreinar 3. gr., er að minnsta kosti einu ári skemmri en krafist er í gistirkinu. Komi til þessa má starfsreynsla sú sem krafist er ekki vera lengri:

— en tvisvar sinnum sá tími sem upp á vantar í menntun og þjálfun ef það sem krafist er lýtur að æðri menntun og/eða þjálfunartíma undir handleiðslu fagmanns og lýkur með prófi,

— eigi vera lengri en sá tími sem upp á vantar ef hann lýtur að fagþjálfun sem viðkomandi hefur áunnið sér með aðstoð fullmenntaðs félagsmanns úr viðkomandi starfsgrein.

Ef um er að ræða prófskírteini í skilningi síðustu undirgreinar a-liðar 1. gr. skal lengd menntunar og þjálfunar sem metin er á sama stigi ákvarðast út frá menntun og þjálfun samkvæmt fyrstu undirgrein a-liðar 1. gr.

Þegar þessum ákvæðum er beitt verður að taka tillit til þeirrar starfsreynslu sem um getur í b-lið fyrstu undirgreinar 3. gr.

Ekki má í neinu tilviki krefjast lengri starfsreynslu en sem nemur fjórum árum.

Ekki er þó heimilt að krefjast starfsreynslu af umsækjanda sem býr yfir prófskírteini til staðfestingar á æðra námi, eins og um getur í öðrum undirlið a-liðar 1. gr., eða prófskírteini eins og skilgreint er í a-lið 1. gr. tilskipunar 89/48/EBE, og æskir þess að stunda starfsgrein sína í gistirki þar sem krafist er prófskírteinis eða vitnisburðar um menntun og þjálfun er jafngildir einhverju því námi sem um getur í viðaukum C og D;

b) ljúki aðlögunartíma sem varir ekki lengur en þrjú ár eða taki hæfnispróf ef:

— fræðilegir og/eða verklegir þættir menntunar og þjálfunar sem viðkomandi hefur hlotið í samræmi við a- eða b-lið fyrstu undirgreinar 3. gr. eru verulega frábrugðnir þeim sem felast í prófskírteininu

sem er skilgreint í þessari tilskipun eða tilskipun 89/48/EBE og krafist í gistirkinu, eða

— starfsgrein, sem er lögvernduð í gistirkinu og um getur í a-lið 1. mgr. 3. gr., felur í sér eina eða fleiri tegundir lögverndaðrar starfsemi sem tilheyra ekki starfsgreininni sem lögverndar nýtur í upprunarki umsækjanda eða aðildarríkinu sem hann kemur frá, og sá munur sem fyrir hendi er samsvarar tiltekinni menntun og þjálfun sem krafist er í gistirkinu og nær til fræðilegra og/eða verklegra þátta sem eru verulega frábrugðnir þeim sem liggja að baki prófskírteini, eins og það er skilgreint í þessari tilskipun eða tilskipun 89/48/EBE, er umsækjandi leggur fram, eða

— starfsgrein, sem er lögvernduð í gistirkinu og um getur í b-lið 1. mgr. 3. gr., felur í sér eina eða fleiri tegundir lögverndaðrar starfsemi sem tilheyra ekki starfsgreininni sem umsækjandi stundar í upprunarki sínu eða aðildarríkinu sem hann kemur frá og sá munur sem er fyrir hendi samsvarar tiltekinni menntun og þjálfun sem krafist er í gistirkinu og nær til fræðilegra og/eða verklegra þátta sem eru verulega frábrugðnir þeim sem að baki vitnisburði umsækjanda um menntun og þjálfun liggur.

Ef gistirkið færir sér þetta í nyt, verður að gefa umsækjandanum færi á að velja milli aðlögunartíma og hæfnisprófs. Hyggist gistirki, þar sem krafist er prófskírteinis eins og skilgreint er í tilskipun 89/48/EBE eða í þessari tilskipun, víkja frá rétti umsækjanda til að velja skulu reglur þær sem mælt er fyrir um í 14. gr. gilda.

Þrátt fyrir aðra undirgrein þessa liðar er gistirki heimilt að viðhalda rétti til að velja á milli aðlögunartíma og hæfnisprófs ef

— um er að ræða starfsgrein þar sem krafist er að þeir sem leggja stund á hana hafi nákvæma þekkingu á innlendum lögum og þar sem ráðgjöf og/eða aðstoð varðandi innlend lög er verulegur eða fastur þáttur í atvinnustarfseminni, eða

— iðkun eða aðgangur að starfsgrein er í gistirki háð því að viðkomandi hafi prófskírteini eins og það er skilgreint í tilskipun 89/48/EBE, og þegar eitt af skilyrðunum fyrir útgáfu þessa prófskírteinis er að lokið hafi verið æðra námi sem tekur minnst þrjú ár, eða sambærilegan tíma hafi verið um hlutanám að ræða, og umsækjandi hafi annaðhvort prófskírteini eins og skilgreint er í þessari tilskipun

eða vitnisburð um menntun og þjálfun f skilningi b-liðar 1. mgr. 3. gr. f tilskipun 89/48/EEB.

2. Gistiríki geta þó ekki beitt ákvæðum a- og b-liðar 1. gr. hverju á eftir öðru.

IV. KAFLI

Kerfi til viðurkenningar þegar gistiríki krefst prófskrifteinis og umsækjandi hefur undir höndum vottorð eða hefur hlotið samsvarandi menntun og þjálfun

5. gr.

Þegar iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í aðildarríki er háð því að viðkomandi aðili hafi prófskrifteini, getur lögbært yfirvald ekki neitað ríkisborgara aðildarríkis um heimild til að hefja eða stunda þá starfsgrein með sömu skilyrðum og eigin ríkisborgarar og borið við vanhæfni hans:

- ef umsækjandi hefur undir höndum vottorð sem krafist er f öðru aðildarríki til að leggja stund á sömu starfsgrein þar, enda hafi vottorðið verið gefið út f aðildarríki; eða
- ef umsækjandinn hefur lagt stund á sömu starfsgrein f fullu starfi f tvö ár á undangengnum 10 árum f öðru aðildarríki sem ekki lögverndar starfsgreinina samkvæmt skilningi e-liðar 1. gr. og fyrstu undirgreinar f-liðar 1. gr., og hefur undir höndum vitnisburð um menntun og þjálfun:

— sem gefinn hefur verið út af lögbæru yfirvaldi f aðildarríki sem tilnefnt hefur verið f samræmi við ákvæði f lögum og stjórnáslufyrirmælum þess ríkis, og

— sýnir að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið á framhaldsskólastigi:

annaðhvort sérhæfðu starfsnámi eða þjálfun, annarri en þeirri sem um getur f a-lið, frá mennta- eða þjálfunarstofnun eða á vinnustað, eða bæði frá mennta- eða þjálfunarstofnun og á vinnustað, og eftir atvikum verklegri reynslu eða starfsreynslu sem er óaðskiljanlegur hluti af náminu,

— eða verklegri reynslu eða starfsreynslu sem er óaðskiljanlegur hluti af þessu námi á framhaldsskólastigi, eða

— sem sýnir að handhafi hafi, eftir að hafa verið f tækni- eða starfsnámi á framhaldsskólastigi, lokið eftir því sem þörf krefur,

annaðhvort starfsnámi eða þjálfun sem um getur f fyrri undirlið,

eða verklegri reynslu eða starfsreynslutíma sem er óaðskiljanlegur hluti af þessu tækni- eða starfsnámi á framhaldsskólastigi, og

— sem hefur búið handhafa undir iðkun þessarar starfsgreinar.

Ekki er þó heimilt að krefjast tveggja ára starfsþjálfunar sem um getur að framan þegar vitnisburður umsækjanda um menntun og þjálfun sem um getur f þessum staflíð er gefinn til staðfestingar á lögverndaðri menntun og þjálfun.

Þó er gistiríkinu heimilt að krefjast þess að umsækjandi taki út aðlögunartíma sem sé þó ekki lengri en þrjú ár eða taki hæfnispróf. Gistiríkið verður að gefa umsækjanda rétt á að velja á milli aðlögunartíma og hæfnisprófs.

Hyggist gistiríki vika frá rétti umsækjanda til að velja skulu reglur þær sem mælt er fyrir um f 14. gr. gilda.

V. KAFLI

Kerfi til viðurkenningar þegar gistiríki krefst vottorðs

6. gr.

Þegar iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í aðildarríki er háð því að viðkomandi aðili hafi vottorð, getur lögbært yfirvald ekki neitað ríkisborgara aðildarríkis um heimild til að hefja eða stunda þá starfsgrein með sömu skilyrðum og eigin ríkisborgarar og borið við vanhæfni hans:

- ef umsækjandi hefur undir höndum prófskrifteini, eins og það er skilgreint f þessari tilskipun eða f tilskipun 89/48/EEB, eða vottorð sem krafist er f öðru aðildarríki til að leggja stund á viðkomandi starfsgrein þar, enda hafi prófskrifteinið verið gefið út f aðildarríki; eða
- ef umsækjandinn hefur lagt stund á sömu starfsgrein f fullu starfi f tvö ár, eða sambærilegan tíma hafi verið um hlutanám að ræða, á undangengnum 10 árum f öðru aðildarríki sem ekki lögverndar starfsgreinina samkvæmt

skilningi e-liðar 1. gr. og fyrstu undirgreinar f-liðar 1. gr., og hefur undir höndum vitnisburð um menntun og þjálfun:

— sem gefinn hefur verið út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki sem tilnefnt hefur verið í samræmi við ákvæði í lögum og stjórnsýslufyrirmælum þess ríkis, og

— sem sýnir að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið æðra námi, öðru en því sem um getur í öðrum undirlit a-liðar 1. gr. tilskipunar 89/48/EEB, sem staðið hefur í að minnsta kosti eitt ár, eða sambærilegan tíma hafi verið um hlutanám að ræða, þar sem eitt inntökuskilyrðið er, sem meginregla, að lokið hafi verið á fullnægjandi hátt því námi á framhaldsskólastigi sem krafist er við inntöku í háskóla eða æðri menntastofnun, auk starfsþjálfunarinnar sem hugsanlega er krafist til viðbótar námi á æðra skólastigi, eða

— sýnir að handhafi hafi á fullnægjandi hátt lokið á framhaldsskólastigi:

annaðhvort sérhæfðu starfsnámi eða þjálfun, annarri en þeirri sem um getur í a-lið, frá mennta- eða þjálfunarstofnun eða á vinnustað, eða bæði frá mennta- eða þjálfunarstofnun og á vinnustað, og eftir atvikum verklegri reynslu eða starfsreynslu sem er óaðskiljanlegur hluti af náminu,

eða verklegri reynslu eða starfsreynslu sem er óaðskiljanlegur hluti af þessu námi á framhaldsskólastigi, eða

— sem sýnir að handhafi hafi, eftir að hafa verið í tækni- eða starfsnámi á framhaldsskólastigi, hafi lokið eftir því sem þörf krefur,

annaðhvort starfsnámi eða þjálfun sem um getur í fyrria undirliti,

eða verklegri reynslu eða starfsreynslutíma sem er óaðskiljanlegur hluti af þessu tækni- eða starfsnámi á framhaldsskólastigi, og

— sem hefur búið handhafa undir iðkun þessarar starfsgreinar.

Ekki er þó heimilt að krefjast tveggja ára starfsþjálfunar sem um getur að framan þegar vitnisburður umsækjanda um menntun og þjálfun sem um getur í þessum staflit er gefinn til staðfestingar á lögverndaðri menntun og þjálfun.

c) ef umsækjandi, sem hefur ekki undir höndum prófskírteini, vottorð eða annan vitnisburð um menntun og þjálfun í skilningi b-liðar 3. gr. eða b-liðar í þessari

grein, hefur stundað viðkomandi starfsgrein í fullu starfi í þrjú ár samfellt, eða sambærilegan tíma hafi verið um hlutastarf að ræða, á umliðnum 10 árum í öðru aðildarríki sem ekki lögverndar starfsgreinina samkvæmt skilningi e-liðar 1. gr. og fyrstu undirgreinar f-liðar 1. gr.

Eftirfarandi skal metið til jafns við þann formlega vitnisburð um menntun og þjálfun sem um getur í b-lið fyrstu undirgreinar: sérhver vitnisburður um menntun og þjálfun eða safn slíks vitnisburðar sem gefinn er út af lögbæru yfirvaldi í aðildarríki ef hann er veittur að lokinni menntun og þjálfun sem sótt er innan bandalagsins og viðurkennd er sem jafngild, þó að því tilskildu að öðrum aðildarríkjum og framkvæmdastjórninni hafi verið tilkynnt um þessa viðurkenningu.

7. gr.

Með fyrirvara um ákvæði 6. gr. getur gistiríki einnig krafist þess að umsækjandi:

a) ljúki aðlögunartíma sem sé þó ekki lengri en tvö ár eða taki hæfnispróf þegar menntun sú og þjálfun sem hann hefur hlotið samkvæmt a- eða b-lið fyrstu undirgreinar 5. gr. tekur til fræðilegra eða hagnýtra þátta sem eru verulega frábrugðin þeim sem liggja að baki vottorðinu sem krafist er í gistiríkinu, eða þegar um ólíkan starfsvettvang er að ræða þar sem í gistiríkinu er krafist sérhæfðrar menntunar og þjálfunar sem tekur til fræðilegra eða hagnýtra þátta sem eru verulega frábrugðin þeim sem liggja að baki vitnisburði umsækjanda um formlega menntun og hæfi.

Notfæri gistiríkið sér þennan kost verður það að veita umsækjandanum rétt til að velja milli aðlögunartíma og hæfnisprófs. Hyggist gistiríki þar sem krafist er vottorðs víkja frá rétti umsækjanda til að velja skulu reglur þær sem mælt er fyrir um í 14. gr. gilda;

b) taki út aðlögunartíma sem sé þó ekki lengri en tvö ár eða taki hæfnispróf enda hafi hann í því tilviki sem um getur í c-lið fyrstu undirgreinar 6. gr. ekki undir höndum prófskírteini, vottorð eða annan vitnisburð um menntun og þjálfun. Gistiríkið getur áskilið sér rétt til að velja á milli aðlögunartíma og hæfnisprófs.

VI. KAFLI

Sérstök kerfi til viðurkenningar á annarri menntun og hæfi

8. gr.

Þegar iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í aðildarríki er háð því að viðkomandi geti voltað hæfni sína getur lögbært

yfirvald ekki neitað ríkisborgara aðildarríkis um heimild til að hefja eða stunda þá starfsgrein með sömu skilyrðum og eigin ríkisborgarar og borið við vanhæfni hans:

- a) ef umsækjandi getur vottað hæfni sem krafist er í öðru aðildarríki til að hefja eða stunda sömu starfsgrein þar, enda hafi slík vottun verið gefin út í aðildarríki; eða
- b) ef umsækjandinn leggur fram sönnun um menntun og hæfi sem hann hefur hlotið í öðrum aðildarríkjum,

sem veitir samsvarandi tryggingu, einkum að því er varðar heilbrigði, öryggi, umhverfis- og neytendavernd, og gefin er í ákvæðum laga og stjórnsýslufyrirmæla gistiríkisins.

Ef umsækjandinn leggur ekki fram sönnun um að hann hafi slíkt vottorð eða slíka menntun og hæfi skulu ákvæði laga og stjórnsýslufyrirmæla gistiríkisins gilda.

9. gr.

Þegar iðkun lögverndaðrar starfsgreinar í aðildarríki er einungis háð því að viðkomandi búi yfir vitnisburði um menntun til staðfestingar á almennri menntun á grunn- eða framhaldsskólastigi getur lögbært yfirvald ekki neitað ríkisborgara aðildarríkis um heimild til að hefja eða stunda þá starfsgrein með sömu skilyrðum og eigin ríkisborgarar og borið við vanhæfni hans ef umsækjandi býr yfir formlegri menntun og hæfi af samsvarandi stigi sem hann hefur hlotið í öðru aðildarríki.

Þessi vitnisburður um formlega menntun og hæfi verður að vera gefinn út af lögbæru yfirvaldi sem er tilnefnt samkvæmt ákvæðum laga og stjórnsýslufyrirmæla í því aðildarríki.

VII. KAFLI

Aðrar ráðstafanir til að auðvelda árangursríka framkvæmd staðfesturéttar, réttar til að veita þjónustu og frelsi launþega til flutninga

10. gr.

1. Krefji lögbært yfirvald í gistiríki þann sem æskir að hefja störf í lögverndaðri starfsgrein um meðmæli eða yfirlýsingu um að hann hafi ekki orðið gjaldþrota, eða frestar eða bannar iðkun þeirrar starfsgreinar vegna alvarlegra ávirðinga í starfi eða vegna afbrots, skal það ríki taka sem fullgilda sönnun, að því er varðar ríkisborgara aðildarríkja

sem æskja þess að leggja stund á þá starfsgrein á yfirráðasvæði þess, framvísun skjala sem gefin eru út af lögbærum yfirvöldum í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá og votta að þessi skilyrði hafi verið uppfyllt.

Gefi lögbær yfirvöld í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá ekki út þau skjöl sem um getur í fyrstu undirgrein, skal eiðsvarin yfirlýsing koma í stað þeirra — eða í aðildarríkjum þar sem engin ákvæði eru til um eiðsvarnar yfirlýsingar, drengskaparheit — sem viðkomandi gefur frammi fyrir þar til bæru yfirvaldi á sviði dómgæslu eða stjórnsýslu eða eftir atvikum lögbókanda eða þar til bæri stofnun í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem viðkomandi kemur frá; umrætt yfirvald eða lögbókandi skal gefa út vottorð sem staðfestir áreiðanleika yfirlýsingarinnar eða drengskaparheitsins.

2. Ef lögbært yfirvald í gistiríki krefst þess af eigin ríkisborgurum sem æskja þess að hefja eða stunda störf í lögverndaðri starfsgrein að þeir leggi fram yfirlýsingu um líkamlegt og andlegt heilbrigði ber því yfirvaldi að taka sem fullgilda sönnun framvísun á skjalinu sem krafist er í upprunaríkinu eða aðildarríkinu sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá.

Ef upprunaríkið eða aðildarríkið sem hinn erlendi ríkisborgari kemur frá gerir engar slíkar kröfur til þeirra sem æskja þess að hefja störf í umræddri starfsgrein ber gistiríkinu að taka við yfirlýsingu frá slíkum ríkisborgurum sem lögbært yfirvald í því ríki hefur gefið út og er sambærileg við yfirlýsingu sem gistiríkið gefur út.

3. Lögbær yfirvöld í gistiríki geta farið fram á það að skjölin og yfirlýsingarnar sem um getur í 1. og 2. mgr. séu lögð fram eigi síðar en þremur mánuðum frá útgáfudegi þeirra.

4. Ef lögbært yfirvald í gistiríki fer fram á það að þarlendir ríkisborgarar sem æskja þess að hefja störf í lögverndaðri starfsgrein sverji eiða eða gefi drengskaparheit og þar sem eiðurinn eða heitið er þess eðlis að ríkisborgarar annarra aðildarríkja geta ekki nýtt það skal aðildarríkið tryggja að viðeigandi og jafngilt form til eiddökunnar sé í boði fyrir hlutaðeigandi einstakling.

11. gr.

1. Lögbær yfirvöld í gistiríkjum skulu viðurkenna rétt ríkisborgara í aðildarríkjum, sem uppfylla skilyrði til að hefja og stunda störf í lögverndaðri starfsgrein, til að bera

það starfsheiti í gistirkinu sem svarar til þeirrar starfsgreinar.

VIII. KAFLI

Tilhögun samræmingar

2. Lögbæra yfirvaldið í gistirkinu skal viðurkenna rétt ríkisborgara í aðildarríkjum, sem uppfylla skilyrði til að hefja og stunda störf í lögverndaðri starfsgrein á yfirráðasvæði þeirra, til að nota lögmætan námstíli sinn eða, eftir því sem við á, skammstöfun á honum sem er notuð í upprunaríki þeirra eða aðildarríkinu sem þeir koma frá, á máli þess ríkis. Gistiríkið getur krafist þess að titlinum fylgi upplýsingar um heiti og staðsetningu stofnunarinnar eða prófanefndarinnar sem veitti hann.

3. Ef samtök eða félag í gistiríki sem um getur í f-lið 1. gr. veitir starfsgrein lögvernd skal ríkisborgurum aðildarríkja einvörðungu heimilt að nota starfsheitið eða skammstöfunina sem téð félag eða samtök veita gegn sönnun um félagsaðild.

Ef samtökin eða félagið gera ákveðin hæfisskilyrði að forsendu fyrir félagsaðild má það aðeins beita þeirri reglu gagnvart ríkisborgurum annarra aðildarríkja í samræmi við þessa tilskipun, einkum 3., 4. og 5. gr. hennar, enda hafi þeir undir höndum prófskráteini í skilningi a-liðar 1. gr., vottorð í skilningi b-liðar 1. gr. eða vitnisburð um menntun og þjálfun eða hæfi í skilningi b-liðar 1. mgr. 3. gr., b-liðar 1. mgr. 5. gr. eða 9. gr.

12. gr.

1. Gistiríkið skal taka sem fullgilda sönnun fyrir því að skilyrðum, sem eru sett í 3. til 9. gr., sé fullnægt, skjöl sem gefin eru út af lögbærum yfirvöldum í aðildarríkjum og hlutaðeigandi einstaklingur skal leggja fram til stuðnings umsókn sinni um að leggja stund á viðkomandi starfsgrein.

2. Taka skal fyrir umsókn um starf í lögverndaðri starfsgrein svo skjótt sem verða má og skulu lögbær yfirvöld í gistirkinu greina frá rökstuddri niðurstöðu eigi síðar en fjórum mánuðum eftir að hlutaðeigandi aðili hefur lagt fram öll viðeigandi skjöl. Fáist ekki niðurstaða eða sé hún öndverð óskum umsækjanda, skal honum gert kleift að áfrýja til dómstóls í samræmi við ákvæði landslaga.

13. gr.

1. Aðildarríkin skulu, innan þess frests sem kveðið er á um í 17. gr., tilnefna lögbær yfirvöld sem hafa umboð til að veita viðtöku umsóknum og taka þær ákvarðanir sem um getur í þessari tilskipun. Þau skulu koma þessum upplýsingum á framfæri við hin aðildarríkin og framkvæmdastjórnina.

2. Aðildarríkin skulu tilnefna þann aðila sem er ábyrgur fyrir samræmingu á starfsemi þeirra yfirvalda sem um getur í 1. mgr. og tilkynna það hinum aðildarríkjum og framkvæmdastjórninni. Hlutverk hans skal vera að stuðla að því að tilskipun þessari sé beitt á sama hátt í öllum hlutaðeigandi starfsgreinum. Þessi samræmingaraðili skal vera félagi í samræmingarhóp sem komið er á fót á vegum framkvæmdastjórnarinnar samkvæmt 2. mgr. 9. gr. tilskipunar 89/48/EBE.

Starf þessa samræmingarhóps sem komið er á fót samkvæmt framangreindu ákvæði tilskipunar 89/48/EBE skal vera :

- að auðvelda framkvæmd þessarar tilskipunar,
- að safna saman öllum upplýsingum sem að gagni mega koma við beitingu hennar í aðildarríkjum, einkum upplýsingum um gerð viðmiðunarskrár yfir lögverndaðra starfsgreinar og frávik í menntun og hæfi sem veitt er í aðildarríkjum með það í huga að aðstoða lögbær yfirvöld aðildarríkjanna við að meta hvort þarna sé verulegur munur á.

Framkvæmdastjórnin getur haft samráð við samræmingarhópinn um fyrirhugaðar breytingar á fyrirkomulaginu.

3. Aðildarríkin skulu gera ráðstafanir til að veita nauðsynlegar upplýsingar um viðurkenningu prófskráteina og vottorða og um önnur skilyrði sem varða iðkun lögverndaðra starfsgreina á grundvelli þessarar tilskipunar. Þau geta í þessu sambandi nýtt sér þau upplýsinganet sem fyrir eru og, eftir því sem við á, viðkomandi fagsamtök eða félag. Framkvæmdastjórnin skal hafa forgöngu um þróun og samræmingu á miðlun nauðsynlegra upplýsinga.

IX. KAFLI

Reglur um undanþágur vegna réttar til að velja milli aðlögunartíma og hæfnisprófs

14. gr.

1. Ef aðildarríki hyggst ekki, samkvæmt öðrum málslíð annarrar undirgreinar b-liðar 1. mgr. 4. gr., þriðju undirgrein

5. gr., eða öðrum málslið annarrar undirgreinar a-liðar 7. gr., veita umsækjendum rétt til að velja á milli aðlögunartíma og hæfnisprófs skal það þegar í stað senda framkvæmdastjórninni drög að hlutaðeigandi fyrirætlum. Það skal jafnframt gera framkvæmdastjórninni grein fyrir ástæðum þess að nauðsynlegt er talið að setja slík fyrirmæli.

Framkvæmdastjórnin skal þegar í stað tilkynna hinum aðildarríkjunum um öll slík drög sem henni berast; hún getur einnig ráðfært sig við samráðshópinn sem um getur í 2. mgr. 13. gr. um drögin.

2. Með fyrirvara um möguleika framkvæmdastjórnarinnar og hinna aðildarríkjanna til að tjá sig um drögin getur aðildarríkið samþykkt fyrirætlunina að því tilskildu að framkvæmdastjórnin hafi eigi tekið ákvörðun um hið gagnstæða innan þriggja mánaða.

3. Komi fram ósk um slíkt frá aðildarríki eða framkvæmdastjórninni skulu aðildarríki tafarlaust senda þeim endanlegan texta fyrirætlunna sem eru sett með beitingu þessarar greinar.

X. KAFLI

Reglur um breytingar á viðaukum C og D

15. gr.

1. Breyta má skránum yfir nám sem koma fram í viðaukum C og D á grundvelli rökstuddrar beiðni viðkomandi aðildarríkis til framkvæmdastjórnarinnar. Allar viðeigandi upplýsingar, einkum texti viðkomandi ákvæða landslaga, skulu fylgja beiðninni. Aðildarríkið sem leggur fram beiðnina skal einnig tilkynna hinum aðildarríkjunum um hana.

2. Framkvæmdastjórnin skal athuga umrætt nám nánar auk náms sem krafist er í hinum aðildarríkjunum. Hún skal einkum ganga úr skugga um að prófskráteini sem veitt eru vegna umræddrar menntunar og hæfis veiti handhafa:

— menntun eða þjálfun á sambærilegu stigi við það aðra nám sem um getur í i-lið annars undirliðar fyrstu undirgreinar a-liðar 1. gr.,

— sambærilega ábyrgð og verkefni.

3. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem er skipuð fulltrúum aðildarríkjanna og fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar veitir forstöðu.

[Próförk

4. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skal skila álit sínu á drögnum fyrir þau tímamörk sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitnið skal samþykkt með þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðið á að samþykkja samkvæmt tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni veiga eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaðurinn greiðir ekki atkvæði.

5. Framkvæmdastjórnin skal samþykkja ráðstafanir sem öðlast gildi þegar í stað. Séu aðgerðir ekki í samræmi við álit nefndarinnar skal framkvæmdastjórnin þó láta ráðið vita af þeim án tafar. Í því tilviki skal framkvæmdastjórnin fresta því að ráðstafanir komi til framkvæmda um þrjú mánuði frá því að þær voru lagðar fyrir ráðið.

6. Ráðinu er heimilt að taka aðra ákvörðun með auknum meirihluta innan þeirra tímamarka sem um getur í fyrri málsgrein.

7. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna viðkomandi aðildarríki um ákvörðunina og skal, eftir því sem við á, birta breyttu skrána í *Stjórnartíðindum Evrópubandalagsins*.

XI. KAFLI

Önnur ákvæði

16. gr.

Þegar sá tími rennur út sem kveðið er á um í 17. gr. skulu aðildarríkin, á tveggja ára fresti, senda framkvæmdastjórninni skýrslu um framkvæmd fyrirkomulagsins sem er tekið upp.

Jafnframt því sem skýrslan fjallar almennt um málið, skal hún einnig veita tölfraðilegt yfirlit fyrir ákvarðanir sem teknar hafa verið og lýsa þeim vanda sem upp kann að koma við beitingu tilskipunarinnar.

17. gr.

1. Aðildarríkin skulu samþykkja lög og stjórnslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari fyrir 18. júní 1994. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær verða birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

9. júlí 1993]

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að framkvæmdastjórninni berist helstu ákvæði úr landslögum sem samþykkt verða um málefni sem tilskipun þessi nær til.

18. gr.

Eigi síðar en fimm árum eftir þann dag sem tiltekinn er í 17. gr. skal framkvæmdastjórnin upplýsa Evrópuþingið, ráðið og efnahags- og félagsmálanefndina um framkvæmd þessarar tilskipunar.

Framkvæmdastjórnin skal, eftir að hún hefur leitað ráða svo sem nauðsynlegt er, segja til um hvaða breytingar þarf að gera á þessari tilskipun. Á sama tíma skal framkvæmda-

stjórnin, eftir því sem við á, leggja fram tillögur sínar um endurbætur á gildandi reglum er stuðli að því að draga enn frekar úr höftum á frelsi til flutninga, á staðfesturétti og rétti til að veita þjónustu.

19. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Lúxemborg 18. júní 1992.

Fyrir hönd ráðsins,

VITOR MARTINS

forseti.

VIDAUKIA

Skrá yfir tilskipanir sem um getur í annarrí undirgrein 2. gr.

1. 64/429/EBE⁽¹⁾
Tilskipun ráðsins frá 7. júlí 1964 um hvemig koma skuli á staðfesturétti og rétti sjálfstætt starfandi einstaklinga til að veita þjónustu á sviði framleiðslu- og vinnsluiðnaðar er heyrir undir ISIC yfirflokka 23–40 (Iðnaður og handverk)
64/427/EBE⁽²⁾
Tilskipun ráðsins frá 7. júlí 1964 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga á sviði framleiðslu- og vinnsluiðnaðar sem fellur undir ISIC yfirflokka 23–40 (Iðnaður og handverk)
2. 68/365/EBE⁽³⁾
Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 um hvemig koma skuli á staðfesturétti og rétti sjálfstætt starfandi einstaklinga til að veita þjónustu á sviði matvæla- og drykkjarvöruframleiðslu (ISIC yfirflokkar 20 og 21)
68/366/EBE⁽⁴⁾
Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga á sviði matvæla- og drykkjarvöruframleiðslu (ISIC yfirflokkar 20 og 21)
3. 64/223/EBE⁽⁵⁾
Tilskipun ráðsins frá 25. febrúar 1964 um hvemig koma skuli á staðfesturétti og rétti til að veita þjónustu vegna starfsemi á sviði heilidsölu
64/224/EBE⁽⁶⁾
Tilskipun ráðsins frá 25. febrúar 1964 um hvemig koma skuli á staðfesturétti og rétti til að veita þjónustu vegna starfsemi milliliða á sviði verslunar, iðnaðar og handverks
64/222/EBE⁽⁷⁾
Tilskipun ráðsins frá 25. febrúar 1964 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi á sviði heilidsölu og milliliða í verslun, iðnaði og handverki
4. 68/363/EBE⁽⁸⁾
Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 um hvemig koma skuli á staðfesturétti og rétti sjálfstætt starfandi einstaklinga til að veita þjónustu á sviði smásöluverslunar (ISIC úr flokki 612)
68/364/EBE⁽⁹⁾
Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga á sviði smásöluverslunar (ISIC úr flokki 612)
5. 70/522/EBE⁽¹⁰⁾
Tilskipun ráðsins frá 30. nóvember 1970 um hvemig koma skuli á staðfesturétti og rétti sjálfstætt starfandi einstaklinga til að veita þjónustu á sviði heilidsölu og umboðsverslunar með kol (ISIC úr flokki 6112)
70/523/EBE⁽¹¹⁾
Tilskipun ráðsins frá 30. nóvember 1970 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga á sviði heilidsölu og umboðsverslunar með kol (ISIC úr flokki 6112)

⁽¹⁾ Stjóð. EB nr. 117, 23. 7. 1964, bls. 1880/64.⁽²⁾ Stjóð. EB nr. 117, 23. 7. 1964, bls. 1863/64. Breytt með tilskipun 69/77/EBE (Stjóð. EB nr. L 59, 10. 3. 1969, bls. 8).⁽³⁾ Stjóð. EB nr. L 260, 22. 10. 1968, bls. 9.⁽⁴⁾ Stjóð. EB nr. L 260, 22. 10. 1968, bls. 12.⁽⁵⁾ Stjóð. EB nr. 56, 4. 4. 1964, bls. 863/64.⁽⁶⁾ Stjóð. EB nr. 56, 4. 4. 1964, bls. 869/64.⁽⁷⁾ Stjóð. EB nr. 56, 4. 4. 1964, bls. 857/64.⁽⁸⁾ Stjóð. EB nr. L 260, 22. 10. 1968, bls. 1.⁽⁹⁾ Stjóð. EB nr. L 260, 22. 10. 1968, bls. 6.⁽¹⁰⁾ Stjóð. EB nr. L 267, 10. 12. 1970, bls. 14.⁽¹¹⁾ Stjóð. EB nr. L 267, 10. 12. 1970, bls. 18.

6. 74/557/EBE⁽¹⁾

Tilskipun ráðsins frá 4. júní 1974 um hvernig koma skuli á staðfesturétti og rétti sjálfstætt starfandi einstaklinga og milliliða til að veita þjónustu á sviði verslunar með og dreifingar á eiturefnum

74/556/EBE⁽²⁾

Tilskipun ráðsins frá 4. júní 1974 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi, verslunar með og dreifingar á eiturefnum og vegna starfsemi sem felur í sér notkun slíkra efna í atvinnuskyni, að meðtalinni starfsemi milliliða

7. 68/367/EBE⁽³⁾

Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 um hvernig koma skuli á staðfesturétti og rétti sjálfstætt starfandi einstaklinga til að veita þjónustu vegna starfsemi innan þjónustugeirans (ISIC úr yfirflokki 85); 1. Veitingahús, kaffihús, ölstofur og aðrir veitingastaðir (ISIC flokkur 852) 2. Hótel, gistiheimili, tjaldstæði og aðrir gististaðir (ISIC flokkur 853)

68/368/EBE⁽⁴⁾

Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga í þjónustugeiranum (úr ISIC yfirflokki 85); 1. Veitingahús, kaffihús, ölstofur og aðrir veitingastaðir (ISIC flokkur 852) 2. Hótel, gistiheimili, tjaldstæði og aðrir gististaðir (ISIC flokkur 853)

8. 77/92/EBE⁽⁵⁾

Tilskipun ráðsins frá 13. desember 1976 um ráðstafanir til að greiða fyrir því að umboðsmenn í váttryggingum og váttryggingamíðlarar (úr ISIC flokki 630) geti nýtt sér staðfesturétt og rétt til að stunda þjónustustarfsemi á því sviði, svo og sérstakar bráðabirgðaráðstafanir varðandi þá starfsemi

9. 82/470/EBE⁽⁶⁾

Tilskipun ráðsins frá 29. júní 1982 um ráðstafanir til að auðvelda að staðfesturéttar og réttar til að veita þjónustu sé neytt hvað varðar starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga í ákveðnum greinum sem tengjast flutningum og ferðaskrifstofum (ISIC flokkur 718) og geymslu og vöruskemnum (ISIC flokkur 720)

10. 82/489/EBE⁽⁷⁾

Tilskipun ráðsins frá 19. júlí 1982 um ráðstafanir til að auðvelda að staðfesturéttar og réttar til að veita þjónustu sé neytt í hárið

11. 75/368/EBE⁽⁸⁾

Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðaráðstafanir vegna starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklinga í þjónustugeiranum (úr ISIC yfirflokki 85); 1. Veitingahús, kaffihús, ölstofur og aðrir veitingastaðir (ISIC flokkur 852) 2. Hótel, gistiheimili, tjaldstæði og aðrir gististaðir (ISIC flokkur 853)

12. 75/369/EBE⁽⁹⁾

Tilskipun ráðsins frá 15. október 1968 um hvernig koma skuli á staðfesturétti sjálfstætt starfandi einstaklinga að því er varðar starfsemi á sviði kvikmyndadreifingar

⁽¹⁾ Stjúd. EB nr. L 307, 18. 11. 1974, bls. 5.

⁽²⁾ Stjúd. EB nr. L 307, 18. 11. 1974, bls. 1.

⁽³⁾ Stjúd. EB nr. L 260, 22. 10. 1968, bls. 16.

⁽⁴⁾ Stjúd. EB nr. L 260, 22. 10. 1968, bls. 19.

⁽⁵⁾ Stjúd. EB nr. L 26, 31. 1. 1977, bls. 14.

⁽⁶⁾ Stjúd. EB nr. L 213, 21. 7. 1982, bls. 1.

⁽⁷⁾ Stjúd. EB nr. L 218, 27. 7. 1982, bls. 24.

⁽⁸⁾ Stjúd. EB nr. L 167, 30. 6. 1975, bls. 22.

⁽⁹⁾ Stjúd. EB nr. L 167, 30. 6. 1975, bls. 29.

Athugasemd

Það skal tekið fram að með lögum um aðild Danmerkur, Írlands og Breska konungsríkisins (Stjóð. EB nr. L 73, 27. 3. 1972), Grikklands (Stjóð. EB nr. L 291, 19. 11. 1979) og Spánar og Portúgals (Stjóð. EB nr. L 302, 15. 11. 1985) hefur verið bætt við sumar framangreindar tilskipanir.

VIÐAUKI B

Skrá yfir tilskipanir sem um getur í þriðju undirgrein 2. gr.

Í hér er átt við tilskipanir sem eru taldar upp í 1. til 7. lið viðauka A, að tilskipun 74/556/EEB sem er tiltekin í 6. lið undantekinni.

VIÐAUKI C

SKRÁ YFIR NÁM SEM ER BYGGT UPP Á SÉRSTAKAN HÁTT EINS OG UM GETUR Í II-LIÐ
ANNARS UNDIRLIÐAR Í a-LIÐ I. GR.

1. Nám er tengt læknisfræði og umönnun barna

Í Þýskalandi

nám fyrir:

- barnalækningahjúkrunarfræðinga (Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger),
- sjúkrapjálfa (Krankengymnast(in)),
- iðjubjálfa (Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)),
- talkennara (Logopäde/Logopädin'),
- augnpjálfa (Orthoptist(in)),
- fóstur viðurkenndar af ríkinu (Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)),
- endurhæfingarpjálfa viðurkennda af ríkinu (Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)).

Á Ítalíu

nám fyrir:

- tannfræðinga (odontotecnico),
- sjóntækjafraðinga (ottico),
- fótisnyrta (podologo).

Í Lúxemborg

nám fyrir:

- tæknimenn á sviði geislalækninga (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- tæknimenn á læknarannsóknarstofum (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- geðhjúkrunarfræðingur (infirmier/ère psychiatrique),
- tæknimenn á sviði skurðlækninga (assistant(e) technique médical(e) en chirurgie),
- barnalækningahjúkrunarfræðinga (infirmier/ère puériculteur/trice),
- svæfingahjúkrunarfræðingur (infirmier/ère anesthésiste),
- sérmenntaða nuddara (masseur/euse diplômé(e)),
- fóstur (éducateur/trice),

sem felur í sér nám sem stendur í 13 ár hið minnsta, meðal annars:

- annaðhvort minnst þriggja ára starfsnám í sérskóla sem lýkur með prófi þar sem í sumum tilvikum bætist við eins eða tveggja ára sérnám sem lýkur með prófi,
- eða minnst tveggja og hálfis árs nám í sérskóla sem lýkur með prófi þar sem við bætist starfsreynsla í minnst sex mánuði eða minnst sex mánaða starfsþjálfun í viðurkenndri starfsstöð,
- eða minnst tveggja og hálfis árs nám í sérskóla sem lýkur með prófi þar sem við bætist starfsreynsla í minnst eitt ár eða minnst eins árs starfsþjálfun í viðurkenndri starfsstöð.

2. Meistaránám (Mester/Melster/Maitre) á sviði iðnnáms er fellur ekki undir tilskipanir sem eru taldar upp í viðauka A

Í Danmörku

nám fyrir:

- sjóntækjafraðinga (optometrist),

Þetta nám tekur alls 14 ár, að meðtalinni fimm ára starfsþjálfun sem skiptist í tveggja og hálfis árs fræðilegt nám í fagskóla og tveggja og hálfis árs starfsþjálfun á vinnustað, og lýkur með viðurkenndu prófi í iðninni sem veitir rétt til að nota meistaratítilinn;

— bæklunartækna (ortopædimekaniker)

Þetta nám tekur alls 12,5 ár, að meðtalinni þriggja og hálfis árs starfsþjálfun sem skiptist í sex mánaða fræðilegt nám í fagskóla og þriggja ára starfsþjálfun á vinnustað, og lýkur með viðurkenndu prófi í iðninni sem veitir rétt til að nota meistaratítilinn;

— bæklunarskósmíði (ortopædiskomager).

Þetta nám tekur alls 13,5 ár, að meðtalinni fjögurra og hálfis árs starfsþjálfun sem skiptist í tveggja ára fræðilegt nám í fagskóla og tveggja og hálfis árs starfsþjálfun á vinnustað, og lýkur með viðurkenndu prófi í iðninni sem veitir rétt til að nota meistaratítilinn.

/ Þýskalandi

nám fyrir:

- sjóntækjafræðinga (Augenoptiker),
- tannfræðinga (Zahntechniker),
- gervilimafræðinga (Bandagist),
- heyrnarfræðinga (Hörgeräte-Akustiker),
- bæklunartækna (Orthopädiemechaniker),
- bæklunarskósmíði (Orthopädieschuhmacher).

/ Lúxemborg

nám fyrir:

- sjóntækjafræðinga (opticien),
- tannfræðinga (mécanicien dentaire),
- heyrnarfræðinga (audioprothésiste),
- bæklunartækna/gervilimafræðinga (mécanicien orthopédiste/bandagiste),
- bæklunarskósmíði (orthopédiste-cordonnier),

Þetta nám tekur alls 14 ár, að meðtalinni minnst fimm ára þjálfun, sem er liður í skipulögðu námi og fer að hluta til fram á vinnustað og að hluta til í fagskóla, og lýkur með prófi sem viðkomandi verður að standast til að geta stundað starfsemi í þeirri iðn, annaðhvort á eigin vegum eða annarra með sambærilegri ábyrgð.

3. Sjómennska

a) Sjóflutningar

/ Danmörku

nám fyrir:

- skipstjóra (skibsfører),
- yfirstýrimenn (overstyrmand),
- aðalstýrimenn, vaktstýrimenn (enestyrmand, vagthavende styrmand),
- vaktstýrimenn (vagthavende styrmand),
- yfirvélstjóra (maskinchef),
- fyrstu vélstjóra (1. maskinmester),
- fyrstu vélstjóra/vaktvélstjóra (1. maskinmester/vagthavende maskinmester).

Í Þýskalandi

nám fyrir:

- skipstjóra, stór strandferðaskip (Kapitän AM),
- skipstjóra, strandferðaskip (Kapitän AK),
- vaktstýrimenn, stór strandferðaskip (Nautischer Schiffsoffizier AMW),
- vaktstýrimenn, strandferðaskip (Nautischer Schiffsoffizier AKW),
- yfirvélstjóra, þrep C (Schiffsbetriebstechniker CT — Leiter von Maschinenanlagen),
- vélstjóra, þrep C (Schiffsmaschinist CMA — Leiter von Maschinenanlagen),
- yfirvélstjóra, þrep C (Schiffsbetriebstechniker CTW),
- vélstjóra, þrep C — einu yfirvélstjóra (Schiffsmaschinist CMAW — Technischer Alleinoffizier).

Á Ítalíu

nám fyrir:

- vaktstýrimenn (ufficiale di coperta),
- yfirvélstjóra (ufficiale di macchina).

Í Hollandi

nám fyrir:

- yfirstýrimenn (strandferðaskip) (með viðbótarnám) [stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)],
- vélstjóra (með prófskírteini) (diploma motordrijver),

sem er sambærilegt við eftirfarandi nám:

- í Danmörku, ný ára grunnskólanám ásamt frekara faglegu grunnnámi og/eða þjónustu á sjó sem varir í 17 til 36 mánuði, en við það bætist:
 - eins árs sérhæft starfsnám fyrir vaktstýrimenn,
 - þriggja ára sérhæft starfsnám fyrir aðra,
- í Þýskalandi, heildarnám sem tekur 14 til 18 ár, að meðtöldu þriggja ára faglegu grunnnámi ásamt einu ári á sjó, auk eins eða tveggja ára sérhæfðs starfsnáms er við bætist, eftir því sem við á, tveggja ára reynslutími við stjórn siglinga,
- á Ítalíu, heildarnám sem tekur alls 13 ár, þar af eru minnst fimm ár sem fara í faglegt nám sem lýkur með prófi er við bætist eftir atvikum starfsþjálfunartími,
- í Hollandi, 14 ár nám, þar af fara minnst tvö ár fram í sérhæfðri starfsmenntastofnun, er við bætist tólf ára starfsþjálfunartími.

Námið skal viðurkennt innan ramma hins alþjóðlega STCW-samningsins (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978).

b) Veiðar á rúmsjó

Í Þýskalandi

nám fyrir:

- skipstjóra, úthafsveiðar (Kapitän BG/Fischerei),
- skipstjóra, strandveiðar (Kapitän BK/Fischerei),
- vaktstýrimenn, úthafskip (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),
- vaktstýrimenn, strandferðaskip (Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei).

Í Hollandi

nám fyrir:

- yfirstýrimenn/vélstjóra V (stuurman werktuigkundige V),

- vélstjóra IV (fiskiskip) (werktuigkundige IV visvaart),
- yfirstýrimenn IV (fiskiskip) (stuurman IV visvaart),
- yfirstýrimenn/vélstjóra VI (stuurman werktuigkundige VI),

sem er sambærilegt við eðrfarandi nám:

- í Þýskalandi, heildarnám sem tekur 14 til 18 ár, að meðtöldu þriggja ára faglegu grunnnámi ásamt einu ári á sjó, auk eins eða tveggja ára sérhæfðs starfsnáms er við bætist, eftir því sem við á, tveggja ára reynslutími við stjórn siglinga,
- í Hollandi, nám sem varir í 13 til 15 ár, þar af fara minnst tvö ár fram í sérhæfðri starfsmenntastofnun, er við bætist tólf ára starfsþjálfunartími.

Námið skal viðurkennt innan ramma Torremolinos-samningsins (1977 International Convention for the Safety of Fishing Vessels).

4. Tækninám

Á Ítalíu

nám fyrir:

- landmælingamenn (geometra),
- landbúnaðarráðgjafa (perito agrario),
- endurskoðendur (ragioniero) og viðskiptaráðgjafa (perito commerciale),
- starfsráðgjafa (consulente del lavoro),
er felur í sér minnst 13 ára nám á framhaldsskólastigi, þar af eru átta ár skyldunám auk fimm ára náms á framhaldsskólastigi, þar af eru þrjú ár í starfsnámi er lýkur með stúdentsprófi á tæknisviði, er við bætist
- þegar um er að ræða nám fyrir landmælingamenn:
annaðhvort starfsreynslutími í minnst tvö ár á fagstofu,
eða fimm ára starfsreynsla,
- þegar um er að ræða nám fyrir landbúnaðarráðgjafa, endurskoðendur, viðskiptaráðgjafa og starfsráðgjafa að lokinni minnst tveggja ára starfsreynsla,

ásamt prófi sem er viðurkennt af ríkinu.

Í Hollandi

nám fyrir:

- fógetafulltrúi (gerechtsdeurwaarder),
sem felur í sér almenn nám og starfsnám er í allt tekur 19 ár, þar af eru átta ár í skyldunámi ásamt átta árum á framhaldsskólastigi (en fjögur þeirra skulu vera á tæknisviði), og lýkur með prófi viðurkenndu af ríkinu er við bætist þriggja ára fræðilegt og verklegt starfsnám.

5. Nám í Breska konungsríkinu sem er viðurkennt sem National Vocational Qualifications or Scottish Vocational Qualifications

Nám fyrir:

- vísindalega aðstoðarmenn við læknarannsóknarstofur (Medical Laboratory Scientific Officer),
- námurafmagnsverkfræðinga (Mine Electrical Engineer),
- námuvélaverkfræðinga (Mine Mechanical Engineer),
- viðurkennda félagsráðgjafa — á sviði geðheilbrigðis (Approved Social Worker - Mental Health),
- tilsjónarmenn (Probation Officer),

- tannfræðinga (Dental Therapist),
- tannhirða (Dental Hygienist),
- sjóntækjafraeðinga (Dispensing optician),
- aðstoðarmenn námuverkfræðinga (Mine Deputy),
- skiptastjóra (Insolvency Practitioner),
- viðurkennda lögbókendur við afsal og fasteignagjöminga (Licensed Conveyancer),
- gervilimasmiði (Prosthetist),
- fyrstu stýrimenn á flutninga- og farþegaskipum — ótakmarkað (First Mate — Freight/Passenger ships — Unrestricted),
- aðra stýrimenn á flutninga- og farþegaskipum — ótakmarkað (Second Mate — Freight/Passenger ships — Unrestricted),
- þriðju stýrimenn á flutninga- og farþegaskipum — ótakmarkað (Third Mate — Freight/Passenger ships — Unrestricted),
- vaktstýrimenn á flutninga- og farþegaskipum — ótakmarkað (Deck Officer — Freight/Passenger ships — Unrestricted),
- yfurfélstjóra á flutninga- og farþegaskipum — ótakmarkað viðskiptasvæði (Engineer Officer — Freight/Passenger ships — Unlimited Trading Area),
- omboðsaðila vörumerkja (Trade Mark Agent),

er felur í sér menntun og hæfi sem er viðurkennt sem „National Vocational Qualifications“ (NVQ) eða sem „National Council for Vocational Qualifications“ samþykktir og viðurkennir sem jafngilt, eða er viðurkennt í Skotlandi sem „Scottish Vocational Qualifications“, á 3. og 4. stigi í „National Framework of Vocational Qualifications“ í Breska konungsríkinu.

Þessi stig eru skilgreind sem hér segir:

- 3. stig: felur í sér hæfni á ýmsum sviðum starfs og við breytilegar aðstæður þar sem um er að ræða bæði flókin störf og störf sem eru ekki venjubundin. Um verulega ábyrgð og sjálfstæð vinnubrögð er að ræða og jafnframt er oft krafist umsjónar eða leiðsagnar með öðrum.
- 4. stig: felur í sér hæfni á ýmsum sviðum starfs, bæði er varðar tæknileg og fagleg atriði, og við breytilegar aðstæður þar sem um er að ræða verulega ábyrgð og sjálfstæð vinnubrögð. Oft er jafnframt um að ræða ábyrgð á störfum annarra og úthlutun verkefna.

VIÐAUKI D

Skrá yfir nám sem er byggt upp á sérstakan hátt eins og um getur í þriðja undirlið b-liðar í fyrstu undirgrein 3. gr.

Í Breska konungsríkinu

Lögverndað nám er felur í sér menntun og hæfi sem „National Council for Vocational Qualifications“ viðurkennir sem „National Vocational Qualifications“ (NVQ), eða er viðurkennt í Skotlandi sem „Scottish Vocational Qualifications“, á 3. og 4. stigi í „National Framework of Vocational Qualifications“ í Breska konungsríkinu.

Þessi stig eru skilgreind sem hér segir:

- 3. stig: felur í sér hæfni á ýmsum sviðum starfs og við breytilegar aðstæður þar sem um er að ræða bæði flókin störf og störf sem eru ekki venjubundin. Um verulega ábyrgð og sjálfstæð vinnubrögð er að ræða og jafnframt er oft krafist umsjónar eða leiðsagnar með öðrum.
- 4. stig: felur í sér hæfni á ýmsum sviðum starfs, bæði er varðar tæknileg og fagleg atriði, og við breytilegar aðstæður þar sem um er að ræða verulega ábyrgð og sjálfstæð vinnubrögð. Oft er jafnframt um að ræða ábyrgð á störfum annarra og úthlutun verkefna.

Fylgiskjal 6.

*Fjármálaráðuneyti,
fjárlagaskrifstofa.*

**Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á lögum
nr. 83/1993 um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum**

Með frumvarpi þessu er leitað eftir breytingu á íslenskum lögum í samræmi við breytta skipan EB og EES á viðurkenningu menntunar og prófskírteinum. Aðalefni frumvarpsins er að tilskipun 92/51/EBE verði tekin inn í íslensk lög. Með því verður gerð sú breyting að gagnkvæm viðurkenning á menntun og prófskírteinum er útvíkkuð. Áður náði hún aðeins til æðra náms er tók þrjú ár eða lengur og var á háskóla- eða öðru sambærilegu stigi. Með frumvarpinu, verði það að lögum, verður skilgreining þessi útvíkkuð þannig að inn er tekið nám sem tekur skemmri tíma en þrjú ár.

Framfylgd á lögum þeim sem hér á að breyta er í höndum nokkurra ráðuneyta sem annast munu sannpröfun prófskírteina og hæfnisvottorða. Menntamálaráðuneytið mun halda utan um málið í heild sinni og annast samráð milli ráðuneyta í málinu. Heildarumfang þessarar vinnu verður ekki meira en svo að ráðuneytin eiga að geta annast hana með núverandi starfsliði. Gera verður ráð fyrir að komið verði á samráðsnefnd milli ráðuneyta um mál þau er falla undir frumvarp þetta. Mun hún hittast nokkrum sinnum á ári og laun hennar verða óveruleg.

Því verður ekki séð að frumvarp þetta né heldur lög þau sem það á að breyta hafi kostnaðarauka í för með sér fyrir ríkissjóð.